

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: v upravnishu prejeman:

celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svoje izdajanje modelje in pravnike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plačilo naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne opla.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorčiče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Ferrum non sanat.

Dunaj, 9. julija.

Grof Berchtold je odpotoval v Ischl, da predloži cesarju sklepe zadnje ministrske konference v odobritev. Javili smo že na podlagi raznih privatnih informacij, kakšne odredbe in korake smatrajo avstrijski in ogrski vodilni državniki ne le v Bosni, temveč na celotnem jugu monarhije za potrebne. V dunajskih političnih krogih se govori, da se prične sedaj na celi črti »boj proti velikosrbski ideji«. Treba je predvsem konstatirati, da se v nemški in madžarskih krogih pojmi »velikosrbski« mala fide zamenjuje s pojmom »jugoslovanski«. Boj, ki ga napovedujejo gotovi krogi »velesrbske« se bo morda spremenil v boj jugoslovanstvu, ideji zblizanja in solidarnosti jugoslovanskih plemen v Avstriji, dasi nima misel jugoslovanske narodne enotnosti prav nikake notranje vezi z onimi načrti, ki se jih označuje kot velesrbske. Velikosrbska ideja gotovo eksistira; nje eksistenca je navsezadnje nekaj naravnega. V vsakem narodu, ki ima svojo državno organizacijo, plamti v večji ali manjši meri nada, da bo enkrat privedel pod svoj lastni krov tudi vse one rojake, ki živijo izven sedanjih mej lastne nacionalne države. Načrti vsenemške misli, italijanskega iredentizma, rumunske kulturne lige, ruskega dranga proti zapadu (v Galicijo) so splošno znani in velikosrbska ideja jim je na las podobna.

Toda glavno vprašanje ni to, ali taka ideja obstoja ali ne, temveč glavno je, ali spada ta ideja v aktualni program oficijalne, oziroma resne politike dotične narodne države.

Velikosrbsko idejo, v kolikor je vznikla in razširjena v Srbiji, se zato ne sme označevati kot nekako podlost proti monarhiji, v kateri živi toliko milijonov srbskega naroda. Kakor se mora seveda tudi Avstriji priznati pravica, da v interesu svojega lastnega obstoja smatra velikosrbsko idejo kot za sebe opasno in stori primerne korake, da se izogne nevarnostim, ki bi iz nje izvirale. V tem nasprotju interesov leži jedro trajnega konflikta med obema državama, ki zamoreta mirno ena poleg druge živeti le tedaj, ako si ustvarite gotove predpogoje, ki izključujejo razširjanje nacionalnega iredentizma. Ti predpogoji so za Srbijo: spoznanje, da velikosrbska ideja ne odgovarja pojmu in vsebini jugoslovanskega problema in da ne sme tvoriti bistveno točko srbske narodne politike, našaajoče se na sorojake v monarhiji; za Avstrijo: da je pošten sporazum z Jugoslavi edina garancija miru in varnosti na jugu. Ako se ta dva predpogoja izpolnita, potem bo velikosrbska ideja sicer še vedno ostala, toda ona se ne bo mogla in ne bo smela udeleževati, ker se bo morala v praksi umakniti višji, obsejnejši in tudi srbskemu narodu samemu koristnejši ideji jugoslovanski. Napram jugoslovanski misli je velikosrbska ideja separatistična in zato nacionalno škodljiva, kakor slovenska ali hrvaška separatistična trmoglavost. Le jugoslovanska ideja je čisto narodna, velikosrbska je predvsem državna.

Značaj prve je predvsem kulturno-nacionalen, značaj druge je v prvi vrsti političen. Baš spoznanje, da smo in moramo biti Slovenci, Hrvati in Srbi v interesu svoje eksistence in svoje bodočnosti enotni in da moramo napredovati ter zavzeti naš prostor v družbi ostalih narodov le ako združimo svoje sile, svoje moči, je rodilo jugoslovansko misel, v kateri edini je spas naše eksistence. Ker smatramo, da eksistira na našem

jugu le eno nacionalno vprašanje, to je jugoslovansko, ne pa posebno srbsko, posebno hrvaško in posebno slovensko, odklanjamo tako velikosrbski kakor tudi velikoslovenski patrijotizem. In ker računamo z realnimi faktori, vemo, da je integriteta našega celokupnega naroda zagotovljena le ako ne prestavljamo mejnikov na zemljevidih, temveč ako utrjamo svoje notranje pozicije ter se obdamo s trdnjavami kulturnega napredka. Spekulacije na svetovne katastrofe nam morajo biti tembolj tuje, ker donajajo v trezno in smoteno naše narodno delo moment nesigurnosti in fantastičnosti ter irtirajo, da, onemogočujejo notranje nacionalne uspehe. Jugoslovanska ideja je realna ideja in zato ne stavlja v svoje račune eventualnosti, katere ne bodo morda nikdar ali pa še le našim poznim potomcem aktualne.

Največja hiba, ki bi jo mogla monarhija napraviti, bi torej bila ta, da zamenja velikosrbsko idejo z jugoslovansko. Jugoslovanska misel ni sovražnica države, pa tudi država ji ne sme biti sovražnica. Narobe, rešitev jugoslovanskega problema v za državo ugodnem in v zadovoljivem smislu je mogoča le v znamenju jugoslovanske ideje, že radi tega, ker se je ogromni del inteligence slovenskega, hrvaškega in srbskega naroda te ideje, kot edino rešilne, tako trdo oklenil, da jo nobena sila ne more več uničiti.

Ministri so se posvetovali o raznih sredstvih, s katerimi hočejo ugnati in uničiti velikosrbsko propagando. Ne bomo sodili, ali bo uvedba strogega policijskega režima in pravicega izjemnega stanja v Bosni, oz. na celotnem slovenskem jugu nudila onega korenitega leka, ki ga Avstrija potrebuje. To so paliative, katerih učinek bo v prvem trenutku morda za površne presojevalce razmer »zadovoljiv«, ki pa se bodo skoraj pokazala kot nezadostna, da opasna. Mediciniranje ne pomaga več. Treba je krepkega specifičnega zdravila. Toda ferrum non sanat. Le spoznanje jugoslovanskega problema in njega pametna, res državniška, ne pa nasilna razrešitev odredi monarhijo — velesrbske nevarnosti.

Ministrski svet.

Včeraj popoldne ob 4. se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika grofa Stürgkha ministrski svet, katerega so se udeležili vsi ministri razen justičnega ministra in domobranskega ministra. Kakor se zatrjuje, se je bavil ministrski svet z izdelanjem vseh tekočih agend. Grof Stürgkh je ob tej priliki brž kot ne poročal tudi o sklepih zadnjega skupnega ministrskega sveta. Izmed političnih vprašanj, ki se bodo rešila v najkrajšem času, stoji v prvi vrsti razpust galicijskega deželnega zbora in razpis novih volitev za september.

Hrvaški sabor.

Pri včerajšnjih nadomestnih volitvah v Ludbregu je bil vodja seljačke stranke Radić, čegar mandat je bil že dvakrat razveljavljen, zopet izvoljen za poslanca.

V včerajšnji seji sabora je bil najprej sprejet predlog posl. Modrušana, da se poslanec Miklović zaradi njegovih medklicev v predvčerajšnji seji izključi iz 30 sej. Nadaljevala se je nato debata o proračunu. Pri odstavku »Policijska« je izjavil posl. Peršić, da se zdi, da je zagrebska policija v službi kornega poveljstva in generalov in da ne garantira varstva prebivalcev. Če hoče imeti vojno ministrstvo v Zagrebu svojo poli-

cijo, naj si jo samo plača. Ostro je obsojal nato nastop policije pri zadnjih volitvah in pri aretaciji socijalnodemokratskega urednika Borne-misse, ki ga je v policijskem zaporu neznan človek pretepel. V popoldanski seji je govoril posl. Rojić o tujejezičnih šolah na Hrvaškem. Koalicija stoji na pravem stališču napram tem šolam, da jih smejo obiskovati samo otroci, katerih materni jezik je nemški ali madžarski. Nevarnost teh šol ne leži v tem, da se v njih podučuje v tujem jeziku, marveč v duhu poduka. Posl. Hreljanović je ostro kritiziral gledališče v Zagrebu ter naglašal, da vodstvo gledališča ne zadošča kulturnim nalogam gledališča.

Po atentatu v Sarajevu.

Skupni ministrski svet in avdiencia grofa Berchtolda.

Poročali smo že o avdienci grofa Berchtolda pri cesarju v Islu, v kateri mu je poročal o sklepih skupne ministrske konference. Danes bo cesar sprejel v avdienci skupnega finančnega ministra Bilinskega ter mu bo poročal o odredbah, ki se bodo kot posledica sklepov skupne ministrske konference izvedle v Bosni in Hercegovini. Kakor se zatrjuje, se ne namerava nikakršna izprememba dosejanega kurza. V glavnem gre za strogo nadziranje mej, za reformo srednjih šol in za ostrejšo uporabo zborovalnega zakona. Srbski vladi bodo po končani preiskavi sporočili imena kompromitiranih oseb in jo bodo diplomatičnim potom pozvali, da pokliče te osebe na odgovor in da zajame, da bo srbska vlada v bodoče veliko-srbsko propagando na tleh monarhije preprečila. Zadnji stavek se nam zdi popolnoma nemogoč. Srbija vendar nima moči v Avstriji kaj preprečiti. Najbrže gre za to, da naj da srbska vlada garancije, da takega gibanja ne bo podpirala in da bo preprečila, da bi podpirali to gibanje tudi drugi srbski krogi v kraljevini. Brez dvoma je, da srbska vlada v tem oziru gotovo ne bo delala nobenih težkoč in bo storila vse, kar je le mogoče. Tudi njen odgovor bo brez dvoma popolnoma zadovoljiv, če še v zadnjem trenutku kak naš diplomat ne ustrelji zopet kakakega kozla.

V Bosni.

Vesti o razpustu bosanskega sabora se do sedaj ne potrjujejo. Predsedstvo bosanskega sabora se je vrnilo v Dunaj. O njegovih posvetovanjih z ministrom Bilinskim se varuje stroga tajnost. Konference se v Sarajevu nadaljujejo. Tako se je vršila včeraj konferenca pri dežel-nem šefu Potioreku, danes se vrše seje hrvaškega, muzlimanskega in srbskega kluba. Zdi se, da bo predsedstvo sabora samo predložilo predlog na zaključitev bosanskega sabora. »Deutsches Volksblatt« fantazira, da je zadnji skupni ministrski svet sklenil, ustvariti novo vojaško granico in da se bo v zvezi s tem izvršilo živahnije koloniziranje vzhodnih pokrajin z Nemci in Madžari. Vojaška granica naj bi bila potem potom sarajevskega kornega poveljstva direktno podrejena vojnemu ministrstvu.

O atentatorjih.

Glede na namen srbskih oblasti, izgnati Cabrinovića iz Belgrada, piše »Srbobran« sledeče: Cabrinović je prišel 31. oktobra t. l. brez potnih dokumentov iz Zemuna v Belgrad. Ker je bilo znano, da ogrske oblasti strogo pazijo na to, da ne pride nobeden brez potnih dokumentov v Sr-

bijo, so Cabrinovića na kolodvoru v Belgradu ustavili in ga policijsko zaslišali. Rekel je, da je stavec, da je doma iz Sarajeva in da je prišel v Belgrad, di si tam poišče službo. Ker je nadalje zmeđeno in nejasno odgovarjal, so ga postavili pod policijsko nadzorstvo. Že drugi dan se je obrnila mestna prefektura do avstro-ogrškega konzulata s prošnjo za informacije o Cabrinoviću, ker bi ga morali sicer kot sumljivega izgnati iz Belgrada. Šele čez poldrugi mesec je dospel obvestilo avstro-ogrškega konzulata z dne 16. decembra, ki označuje izpovedbe Cabrinovića kot resnične in obenem izjavlja, da bo konzulat Cabrinovića preskrbel vse potrebne potne dokumente. Na podlagi tega uradnega obvestila Cabrinovića niso nadalje nadzorovali. Sedaj si je Cabrinović preskrbel mesta v belgradskih tiskarnah, nič manj kakor petkrat pa je menjaval stanovanje in 16. junija je zapustil Belgrad, ne da bi povedal, kam potuje.

Kakor zatrjujejo v diplomatičnih krogih, preiskava o atentatu v Sarajevu še ni končana. Takoj, ko bo preiskava končana, pa se bo nje uspeh sporočil javnosti in istočasno se bodo storili v Belgradu koraki, če se bodo izkazale kake zveze atentatorjev s srbskimi krogi iz kraljevine. Računati pa je s tem, da bodo trajala pogajanja med obema vladama več tednov. »N. Wr. Tagblatt« pravi, da bo zahtevala avstrijska vlada konfrontacijo v Sarajevu aretiranih z osebami, ki se nahajajo v Srbiji in glede katerih obstoja sumnja, da so provzročitelji atentata. Za tako zahtevo obstoja ravno v zgodovini razmerja med Avstro-Ogrsko in Srbijo precedenčni slučaj. Ko je bil leta 1868. knez Mihael Obrenović v Topčideru umorjen, je zahtevalo belgradsko regenstvo izročitev zaradi sumnje navajanja k umoru na Ogrskem aretiranega kneza Aleksandra Kara-georgjevića. Ogrske oblasti so izročitev odklonile. Nato je zahteval Ristić v imenu regentstva konfrontacijo kneza z atentatorjem. To je ogrska vlada dovolila in konfrontacija se je izvršila na ta način, da je avstro-ogrška ladja pripeljala kneza, srbska ladja pa atentatorja v sredo Donave. Tam sta se ustavili obe ladji in konfrontacija se je izvršila.

Do sedaj je aretiranih 13 oseb, ki so bile neposredno udeležene na zaroti. Razen teh pa imajo zaprtih še kakih sto oseb pri policiji in poleg tega izganjajo vsak dan kakih 30 oseb z orožniškimi eskortami čez mejo.

Razne neverjetne vesti.

Iz Londona poročajo, da prinaša neki tamošnji list razkritja, ki hudo kompromitirajo srbsko poslaništvo v Londonu. List »John Bull« prinaša baje facsimile nekega dokumenta, ki baje izvira iz srbskega poslaništva in ki se je izgubil med selitvijo. Dokument je pisan v srbskem jeziku in v šifrah. Baje so dokument dešifrirali ter se glasi sledeče: Za popolno odstranjenje F. F. se plača 2000 funtov šterlingov (48.000 K) in sicer: 1000 funtov pri prihodu v Belgrad, ostalo, ko bo stvar končana, 200 funtov za stroške in za agente, predno odpotujejo od tu. — O »srbsko-slovenskem anarhističnem komiteju« v Berlinu poročajo od tam še sledeče: Opozoritev je prišla iz Sarajeva. Komite je imel namen izvršiti atentat na cesarja Viljema. Pismo je bilo anonimno, zato mu niso pripisovali nobene važnosti. Šele, ko je bil atentat izvršen, je bila policija pozorna. Dognalo se je, da dijaki s srbskimi znaki mnogo občejujo v neki hiši v Charlottenburgu, kjer je stanoval srbski dijak Jordan Tafić. Pri hišni preiskavi so našli mnogo pism, iz katerih izhaja, da so Srbi razvijali živah-

no velikosrbsko agitacijo in da so bili v ozki zvezi z belgradsko Omladino. Srbski dijaki, ki jih je policija zaslišala, pravijo, da zasleduje njih društvo samo družabne namene; štatutov društva do sedaj še niso mogli prestaviti, prestavili pa bodo vse spise do ponedeljka. Društvo se imenuje baje »Edinstvo«. V kolikor so dijaki visokošolci, so podrejeni jurisdikciji vseučiliškega sodnika, ki je bil že obveščen od policije.

Revolucija v Albaniji.

V Draču.

Ko sta sklenila knez in kneginja, da se ona odpelje na Romunsko, jima je bilo pred očmi, da se morda vendar posreči pregovoriti romunskega kralja, da pošlje v Drač nekaj vojakov, pred katerimi bi se ne bilo treba vsak hip tresti. Iz te želje je govorica takoj napravila slona. In zato poročajo iz Drača, da bo že v par dneh dospel iz Romunske v Drač 500 mož, še bolj optimistična pa je druga brzojavka, ki pravi, da bo v kratkem prišlo celo 3000 romunskih prostovoljcev. V resnici pa stoji stvar v Draču popolnoma drugače. Vlada je izdala namreč oklic, v katerem pozivlja vse prebivalstvo, da morajo takoj vrniti orožje, ki so ga dobili na predvečer bitke od 17. junija. Zdi se, da je vlada to storila, ker se boji, da bi se prebivalstvo Drača z orožjem v roki postavilo na stran vstašev in izzvalo vstajo v mestu samem. O položaju kneza Viljema piše »Petit parisien« iz Rima, da je neposredno pričakovati njegov neizogibni odstop. Potem bo, kakor so sklenile velesile, prevzela mednarodna kontrolna komisija za prav dolg čas provizorično vlado. Londonska »Morningpost« pa poroča iz Rima še sledeče: Zatrjuje se, da sta se Esad paša in Izmail Kemal s tujim posredovanjem sporazumela in da se bo Albanija razdelila na dva dela, v severni del za Esad pašo, in v južni del, za Izmail Kemala. Mi pa pravimo, da to ne bo dosti. Vlak minister mora dobiti svoj del, sedanjí knežev kuhar tudi, in kaj mislite, da oberalbanec Gruschner ne bo zahteval ničesar in avstrijski kanonirji? Kaj pa Prenek Bib Doda, Ahmed Mati? Najboljše bo, če se razpiše razkovanje Albanije. Priporočamo se velesilam za inserat. »Slovenski Narod« ima v Albaniji veliko veljavo, saj se kontrolna komisija, velesile, vstaši, ministri, Malisori, vse od prvega do zadnjega, ravna po naših nasvetih.

Turkan paša.

Turkan paša je prispel v Petrograd. Pravijo, da je njegova naloga, da pridobi rusko vlado za financiranje in vojaško podpiranje Albanije, da pa bi bila Rusija za to pripravljena samo v slučaju, če storita isto tudi Anglija in Francoska. Ne bo šlo!

Vstaši.

Poročali smo, da so imeli mohamedanci v Kopliku shod in da so jih avstrijski vojaki ob 3. zjutraj razgnali. Ob 3. zjutraj je res malo neumesteno šlo za shode. Pomislite, kaj bi rekel pri nas policijski komisar, če bi moral ob 3. zjutraj biti na shodu. Stavim, da bi že našel priliko, da shod razpusti. Tako je bilo najbrže tudi v Kopliku, ker pa še niso bili vsi udeleženci govorili, so začeli razgrajati, kakor se baje dogaja tudi pri nas na klerikalnih shodih, in konec komedije je bil zopet isti, kakor če je imel dr. Kreh shod, da so 4 ljudi ubili, več pa so jih močno pobili. Sicer pa so vstaši prav civilizirani ljudje. Poslali so kontrolni komisiji pisma, da hočejo izpustiti viete holandske častnike.

za katere nimajo nobene porabe. Seveda so poslali tudi hotelske račune, dasiravno vjeti, že od kar so v Albaniji, niso spali v nobeni poštini postelji.

Štajersko.

Naša narodna zaspanost. V graških dnevnikih beremo dan za dnem o darovih nemških trških in celo kmečkih občin na Štajerskem za »Südmarko« in »Schulverein«. Koliko je za slovenskih trških in kmečkih občin na Štajerskem, ki žrtvujejo kako krono za Ciril-Metodovo družbo?

Iz Celja. Oblakovo hišo v Gledališki ulici je kupil s »Südmarkim« denarjem nemškutarski mizar v Studenčni ulici Pernovšek za 22.000 kron. — Cizljevo hišo in restavracijo na petrovškem kolodvoru je kupila dosedanja gostilničarka v celovškem »Trabesingerju« gospodična Lojzka Leon.

Od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah. Tukajšnji okrajno sodišče sprejme s 1. oktobrom t. l. dva pisarniška pomočnika.

Iz Maribora. V sredo je izvolil občinski odbor mariborski Henrik Wastiana zopet za mestnega podžupana. Nočemo biti hudobni in zategadelj ne bomo naših častivrednih mestnih očetov zaradi te izvolitve glorificirali — čudno je le, kam so izginili tisti moški in junaki izmed mariborskih mestnih svetnikov, ki so bili še pred 14 dnevi mnenja, da ne bodo nikoli več pripustili — Wastianov na častna mesta v Mariboru.

Drobne novice. Iz Šoštanj. Poveljnik tukajšnje orožniške postaje, stražmojster Ivan Kocbek, je bil odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono. — Iz Ormoža. V tukajšnji bolnici nemškega viteškega reda je umrl ljubomerni davčni uradnik Anton Urschitz.

Koroško.

Avtomobil zgorel. Iz Rablja se poroča, da se je vnel med vožnjo čez Predil neki mali dvosedežni avtomobil, v katerem sta bila neki gospod in neka dama iz Celovca. Ker ni bilo pri roki vode, je zgorel cel avtomobil. Gospod in gospa sta se je pravčasno rešila. Škoda je precejšnja.

Neljuba rešitev. V bližini Celovca so opazili sosed v neki hiši, kako se je neka okoli 40 let stara ženska vrnila v stanovanje svoje 70letne matere. Kmalu nato so zaslišali vpitje stare žene, ki je sosedke klicala na pomoč. Ko so ti prihiteli, so opazili 40letno hčerko viseti na kljuki vrat. Ker ji mati, ki je hroma, ni mogla pomagati, je poklicala sosedo. Neki sodni sluga, ki stanuje v isti hiši, je prebral ruto, na kateri je samomorilka visela, na kar sta dva gospoda poskušala oživiti samomorilko. To se jima je tudi posrečilo, a ko se je zavedla, se je nad rešitvijo tako razjezila, da je pričela razbijati in besniti, tako, da so jo morali z rešilnim vozom odpeljati v opazovalnico za umobolne.

Drobne novice. Najdeno truplo. 6. t. m. so našli v Dravi nedaleč od Žrelca truplo 52letne posestnice Magdalene Orač. Domneva se, da se je nesrečni zmešalo in da je skočila v vodo. — V škafu utonil. Iz Volšperke poročajo, da je tamonjšna posestnica Marija Ramprecht pustila za nekaj trenutkov svojega enoletnega otroka brez nadzorstva v kuhinji. Ko se je vrnila, je videla, da je padel otrok tako nesrečno v neki, napol z vodo napolnjeni škaf, da je imle glavo v vodi. Vsi rešilni poizkusi so bili zastoj, otrok je bil že mrtev. — Strela. V noči od 7. na 8. julija je divjala nad Volšperkom nevihta. Pri tem je vdarila strela v hlev posestnika Vincenca Kotmaierja in je poslopje pogorelo. Živino so še pravčasno rešili. Na bližnjih hribih je zapadel sneg, vsled česar je padla temperatura. — Otrok utonil. 6. t. m. sta se v bližini Sv. Mohorja igrala otroka zakonskih Kopenlik. Ko niso en trenutek pazili nanj, sta se oddaljila in je padla dveletna hčerka Elizabeta v vodo. Ko je prišel oče oba otroka iskat, je pač našel 4letnega Ivana, a njegove 2letne sestre ni mogel najti. Slučajno je pa izvedel, da je mlinar Jakob Turner našel pri svojem mlinu truplo nekega otroka. Stopil je tja in našel mlinarja ravno pri tem, ko je vlekel truplo otroka iz vode. Bila je njegova hčerka. Vsi rešilni poizkusi so bili zastoj. — Ogenj. V Smarnem je divjala v noči 8. t. m. huda nevihta, kakor nad celo labudsko dolino. Pri tem je udarila strela v šrambo nekega posestnika in jo užgala. Poslopje je pogorelo do tal. Zgorelo je tudi nekaj perutnine. Požarni brambi okoliških občin se je v veliko težavo posrečilo omejititi ogenj.

Primorsko.

Tržaški občinski svet. V predvečerašnji seji tržaškega občinskega sveta je bil sprejet proračun za leto 1914. Redni izdatki so proračunjeni na 19.761.750 K, redni dohodki pa na 8.685.780 K. Kritje primankljaja znaša po prvotnih predlogih 9.115.800 kron, novi predlogi pa bodo prinesli pokritja 1.947.250 K, tako, da znaša primankljaj 14.320 K. Izredni izdatki so proračunjeni na 5.367.690 K, izredni dohodki pa na 798.980 K, tako, da se bo v kritje primankljaja moralo najeti posojilo 4.600.000 K.

Otvoritev dvornega poštnega in brzojavnega urada v Miramaru. Povodom bivanja nadvojvodinje Marije Jožefe v gradu Miramar se je tamkaj s 8. t. m. zopet otvoril dvorni poštini in brzojavni urad in dotična telefonska centrala.

Iz železniške službe. V področju tržaškega ravnateljstva državnih železnic so se izvršile sledeče izpremembe: Naslov višjega svetnika državnih železnic sta dobila obratni vodja Anton Stojan v Splitu in dr. Siegfried Heller, načelnik 8. oddelka pri tržaškem ravnateljstvu. Naslov svetnika drž. železnic je dobil višji strojni komisar in vodja kurilnice v Splitu, Alojzij Prelec. Višji revident Izidor Herzog je imenovan za nadzornika; žel. komisar Herman Ganser za višjega žel. komisarja. V VI. službeni razred je pomaknjen višji strojni komisar Oskar pl. Van Crasbeck; v VII. služb. razred tit. višji strojni komisar Juri Benporath. — V V. služb. razred je pomaknjen postajni načelnik na državnem kolodvoru v Trstu, tit. višji nadzornik Gustav vit. Stulier; v VI. služb. razr. tit. nadzornik in načelnikov namestnik Rajko Golob; v VII. služb. razr. so imenovani: revident Fran Kotnik, revident Emanuel Schrey, revident Jos. Skobrtal, revident Ernest Zuchi, revident Leopold Fink, revidenta in blagajnika revizorja Fran Irk in Oskar Kajanič, revident Alfred Herbig, revident Alojzij Negrelli vit. Moklbe in tit. višji revident Rudolf Fac.

Drobne novice. Aretacija. Predvečerašnjem so aretirali v Trstu na zahtevo nekega gostilničarja 36letnega delavca Nazarija Reščaka, ki je hotel na zvit način opehariti krčmarja. V krčmarjevi gostilni se je namreč najedel in napil, ko pa je bilo treba plačati račun je kratkotalo izjavil, da nima denarja. Ko so ga pojeze na policijski preiskali, so našli, da je imel pri sebi še kakih 8 K. Hudomušnež si je pač mislil, da bi bilo boljše, če ostane njegov denar nedotaknjen. — Star postopaj. Zadnje dni je prišla policija v Trstu radi tatvine in prepovedanja povratka 52letnega Andreja Zbogarja iz Trnovca. Izgnan je že izza leta 1900.

Dnevne vesti.

+ Za nedeljski škandal v »Unio-nu« so našli klerikalci prav izvrsten izraz. Ta škandal imenujejo — patrijotično manifestacijo. To nas spominja na tistega katoliškega farja, ki je sedem otrok oskrnil in je svoje početje imenoval pred sodiščem — pripravljanje za sv. obhajilo. Glavno je pač, kako se kaj imenuje in reči se mora, da je »patrijotična manifestacija« prav lepo imenovanje za nedeljsko priredbo. Res je pa, da je bil le najmanjši del Šusteršičevega šintarskega govora posvečen pokojnemu nadvojvodi, največji del pa psovnanju svobodomiselnosti, zasramovanju srbskega naroda in srbskega duhovstva ter besnemu hujšanju na vojno proti Srbiji. Zdaj bi klerikalci seveda to radi vse utajili in lažejo od kraja, da se kar tema dela. A kaj naj jim to pomaga? **Ves slovenski svet gleda z zaničevanjem na to podlo družbo in vsak pošten človek, naj bo katerekoli narodnosti, mora piliti, če sliši, kaj je ta družba v nedeljo počenjala.** To sramotno početje se pa upajo ti ljudje še imenovati patrijotično manifestacijo, kakor so katoliški poštenjaki v Sarajevu imenovali svoje tatvine po srbskih hišah patrijotične manifestacije. Klerikalni patrijotizem ima pač svoj poseben značaj: spoznali smo ga v Sarajevu, v Zagrebu in v Ljubljani in povsod se je izkazalo, da ga je sama hinavščina in podlost.

+ Lojalen shod se drznejo klerikalci imenovati nedeljsko zborovanje, dasi bi veliko bolj zaslužilo ime škandal-zborovanje. V dnevih splošne žalosti zaradi atentata so klerikalni ciniki napravili s svojim zborovanjem škandal, da bi javno pozornost obrnili nase in si pridobili še podporo za tiste namene, ki so jih v svoji »Zori« tako lepo obrazložili. Cesarjev odklik na vse narode pa je pokazal, da si volja vladar neče nič siliti o tem,

kar so označali današnji klerikalni socialci in širokoustni Šusteršič. Lojalen shod imenujejo klerikalci to škandal-zborovanje. V čem pa se je pokazala ta lojalnost? Mar s pretiranimi tiradami in poveličevanjem pokojnega nadvojvode? To besedičenje je imelo prav očitno ost, navzgor. Naš cesar je pač pri vsi svoji vernosti vse prei, kakor zaščitnik klerikalizma; naš cesar je strgal konkordat in potrdil šolski zakon, ki ga je pač nekako prekel; — ali ni to silno izigravanje prestolonaslednikove naklonjenosti za klerikalce imelo svoj vidni namen? Lojalen shod — ali je hujšanje na uboj Srbov in sploh svobodomiselnih Jugoslovancev, hujšanje na vojno proti Srbiji, še predno je bil doprinešen le najmanjši dokaz njene krivde, lojalno in v interesu države? Naj klerikalci le nikar nič ne govore o lojalnosti, ker so zadnji, ki bi smeli to besedo v usta vzeti.

+ Ogrski ministrski predsednik je obsodil frankovce in naše klerikalce! Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je predvečerašnjem odgovarjal v parlamentu na razne interpelacije, tičejo se sarajevskega krvavega dogodka. Njegova izjavljanja so bila glasna obsodba naših slovenskih in hrvatskih patentiranih »patrijotov«. Da se nam ne bo očitalo, da je to morda samo naše mnenje, citiramo v tem pogledu dunajsko »Die Zeit«, ki piše: »In grof Tisza, ki ima vedno pripravljeno svojo pest, je večeraj govoril in udaril je s pestjo, toda v čisto drugi smeri, kakor so to od njega pričakovali patrijote na jeziku... Konstatiral je, da se je udeležil one »podle in nevarne konspiracije samo neznan, majhen drobec prebivalstva; izrekel je svoje prepričanje, da je »lojalnost in zvestoba pretežno večine srbskega prebivalstva v Bosni, na Hrvatskem in južnem Ogrskem brezpogojna in zvišena nad vsak dvom. Z vsjo ostroostjo je obsodil izgrede in ropanja v Sarajevu. Z uničujočim sarkazmom je označil frankovce, (z njimi seveda tudi slovenske klerikalce, ki so s frankovci v zvezi! Opomba uredništva), ki »hočejo po atentatu živeti od tega«, da »sumničijo Srbe glede njihovega patrijotizma«, ožigosal je njihove »dvomljive lojalitetne manifestacije, njihove »cene lovorič« in izrazil zahtevo, da se nihče naj ne da »od takih ljudi varati.« Mi sicer nismo bili često v položaju izrekat priznanje besedam in dejanjem grofa Tisze. V tem slučaju pa je udaril s pestjo na pravo stran. Mi bi bili krivični ne samo napram veliki masi naših Srbov, marveč tudi napram samemu sebi, ako bi hoteli metati v en lonec s peščico atentatorjev milijone onih Srbov, ki deloma že stoletja živijo z nami v eni državi. Madžarsko hujskajoče časopisje je, ki na ta način onesnažuje svoje lastno gnezdo in z njim tekmujejo naši avstrijski listi-hujskaci, pred vsem klerikalni, ki so sicer madžarskemu časopisju prav malo naklonjeni. Tem listom bi naj grof Tisza, ta mož z železno pestjo, tudi posvetil par prav krepkih besed...« Kakor je iz navedenega razvidno, grof Tisza ni štedil besed, da bi ne postavil v pravo luč naših patentiranih »patrijotov«, katerih patrijotizem pa ni vreden niti piškavega oreha. Radovedni smo sedaj, kaj bodo k tej obsodbi rekli naši klerikalci. Stavimo, da se bodo spravili na »velezidajalsko« hrvatsko-srbsko koalicio in ji očitali, da je ona našuntala grofa Tisza, da je s pestjo udaril na »edino prave avstrijske patrijote« — slovenske in hrvatske frankovce!

+ Zakaj sovraži dr. Šusteršič ves srbski narod. Prijatelj našega lista, ki dr. Šusteršiča že dolgo pozna, nam piše: Nič se ne čudite besnemu sovražstvu dr. Šusteršiča do srbskega naroda in nikar ne mislite, da sovraži le Srbe. Verjemite meni, da dr. Šusteršič vse Slovane in tudi Slovence iz vse duše sovraži. Kakor mu je mučno in težko, da se mora delati religioznega, tako mu je mučno in težko, da se mora delati Slovenca. Leta in leta se zdaj premaguje, leta in leta mora skrivati svoje misli in svoja čustva, ves ljubi dan se mora hliniti — kaj čuda, da ga je zdaj premagal njegov divji temperament in da je vse sovražstvo, ki ga goji njegovo srce do Slovanov, izlil na srbski narod in si s tem dušo olajšal.

+ Velesrbska propaganda. Kdor čita glasilo ljubljanskega škofa, ta ve že davno, da je v njem vsaka beseda laž in vsak stavek lopovščina. Tako piše to zrcalo klerikalne nepoštenosti v svoji večerašnji številki: »Princip je sad protiaustrijskega, srbskega iredentovstva. To gibanje je zadnji šod, upamo, pri nas ubili.« Lopovstvo tega stavka tiči v trditvi, da je pri nas bilo protiaustrijsko iredentovsko gibanje. To je pa velika laž. Pri nas protiaustrijsko iredentovsko gibanje? Morda pri tistih ljudih, ki so imeli tajna zborovanja v »Ljudskem domu« in v »Zori« pova-

li našo državo in ji grozili z revolucijo — drugod pa ne!

+ Ostudna je hinavščina, ki jo sedaj uganja »Slovenec« glede nedeljskega klerikalnega shoda. Vse bi rad presukal in obrnil tako, kakor da je bil shod naperjen le proti morilecem prestolonaslednika, dočim je bil ta shod infamen napad na poštene slovenske stranke, infamno hujšanje na boj zoper ves srbski narod in hujšanje na vojsko. Ljudje, ki jih v nedeljo ni bilo sram oznanjati, da bodo »takozvani bratovi« črepinje razbili, se zdaj predrznejo še nekaj ugovarjati, da bi bili prognani iz slovenske družbe. Kaj imajo ti najpoddeljši izdajalci se iskati v slovenski družbi? Nič več, kakor pes v cerkvi!

+ Ker se »Slovenec« sramuje priobčiti brzojavko, ki sta jo poslala dr. Šusteršiču Stipica R ad i c, tisti, ki so ga klerikalci pred leti kupili za 20.000 K, in dr. Ivica Frank, tisti, ki je tako veren in prepričan katolik, da se je že neštokrat dueliral in s tem samega sebe izključil iz katoliške cerkve, jo priobčujemo mi. Brzojavka se glasi tako-le: »Voditelju vseslovenske ljudske stranke dr. Ivanu Šusteršiču, Ljubljana. Na skupni srijskih klubov stranke prava in seljačke stranke smo razpravljali v današnjem političnem položaju ter enodušno odobravamo in pozdravljamo odločno, modro, dalekovidno in patrijotično politiko predstaviteljske slovenskega naroda, ki je v Vašem nedeljskem govoru popolnoma izrazila tudi vse naše težnje, misli in čustva.« — Tako se glasi od »Slovenca« nepriobčeni brzojavni pozdrav frankovcev dičnemu voditelju dr. Šusteršiču. Čemu ga ni priobčil »Slovenec«? Morda za to ne, ker se v njem govori o — »dalekovidni politiki«! Ta Šusteršičeva »politika« je bila namreč tako »dalekovidna«, da je moralo Šusteršičevo glasilo že v sredo tajiti to, kar je »dalekovidni« deželni glavar govoril v nedeljo!

+ Tudi Hrvati in muslimani! Doslej je bilo zadrževalo, da je sarajevski atentat izključno delo Srbov. Za to je tudi nastala povsodi pri nas na jugu protisrbska gonja, ki se je v Bosni in v Zagrebu pod vplivom gotovih sumljivih elementov, ki bi radi v kalnem ribarilu, spremenila v anarhistične protisrbske pogrome. Toda tekem preiskave se je dognalo, da so v zvezi z atentatom ne samo Srbi, marveč tudi posamni Hrvati in muslimani. Zatrjujejo celo, da je glavni atentator morilec Princip katolik, torej Hrvat. Nad vsak dvom zvišeno pa je doslej dognala preiskava, da je bil pri zaroti, naperjeni proti življenju prestolonaslednika Frana Ferdinanda, udeležben mohamedanec Mahmud Mehmedbašić, trgovec v Stolcu, pri katerem so tudi našli skrite bombe. Takisto je že dokazano, da se je nahajal v zarotniški družbi neki Hrvat — katolik, ki je bil takisto aretirani, ker so pri njem našli bombe. Policija njegovega imena neče objaviti, ker sumi, da so bili z njim v zvezi še drugi »bedni katoliki«, kakor bi rekel »Gospodin Franjo«. Torej pravoslavni Srbi, katoliški Hrvati in muslimani, vsi ti so bili pri komplotu, a krivi so vsega samo Srbi, zato menda, ker so pravoslavni. »Patrijoti« so se do sedaj zgražali samo nad Srbi, ali se bodo zdaj tudi nad Hrvati in muslimani? Morda bo sedaj dr. Šusteršič priredil protestno zborovanje tudi proti hrvatskimi in mohamedanskim morilecem in jim zagrozil, da jim bodo naši fantje razbili buče?! Bomo videli!

+ Vse vedo nemški in madžarski listi, informirani so o vsaki tajnosti. Če so poučeni o poteku preiskav v Sarajevu, potem morajo seveda tudi natanko vse vedeti, kaj se razpravlja in sklepa na tajnih sejah ministrskega sveta. Vzpričo tega se seveda ni čuditi, da je na primer »Neues Wiener Journal« natančno poučen o zadnji seji ministrskega sveta in da ve čisto za gotovo, da se je na tej seji razpravljalo že o uradnem poročilu glede sarajevskega atentata. Rezultat te preiskave je baje silno kompromitujoč za srbsko vladu, češ, da so za nameravani atentat vedele osebe, ki se nahajajo na visokih in najvišjih uradnih mestih v Beogradu. List tudi ve povedati, da bo prišlo med Avstro - Ogrsko in Srbijo do ostrih diplomatskih akcij, ter ve celo povedati, da bodo v doglednem času prekinjene vse diplomatske zveze med Srbijo in Avstrijo. — Nam se zdi, da je vse to samo pobožna želja židovskega škofa!

+ Pribeževanje statut. Klerikalci so nekaj imenitnega iztaknili. Baje je Pribeževanje statut za velesrbsko propagando na Slovenskem. Nismo še nikoli nič slišali o tem statutu. To je pač naravno, da se take stvari ne dajo kar tako v javnost, posebno ne ljudem, ki so bili vedno tako odločni nasprotniki velesrbske propagande

kakor mi, ki smo ubili »Preporod«. Če pa imajo klerikalci ta statut, morajo pač imeti prav posebne zveze tam doli, kjer bi radi delali velesrbsko propagando. Zdaj se nam nekaj jasni: Nazadnje pa le niso čisto izmišljene tiste govornice, da dobivajo klerikalci pod adreso »Zadružne zveze« skrivnostne pošiljke iz Srbije.

+ »Wie lange noch?« Piše se nam: Pod tem naslovom je prinesla graška »Tagespost« članek, ki se lahko šteje med najstrupenejše, kar si jih sploh moremo misliti. Uboga reva »Tagespost«, ki veruje vsaki bedariji — dočim vsa uradna poročila očitno izkazujejo, da so vse vesti o preiskavi neresnične. Imenovani članek je dal dopisniku teh vrst povod temu spisu in objavljen je tukaj slučaj, ki bi drugače doma ostal, ko bi oni graški dopisnik ne bil tako trdno prepričan o slovenski podlosti — »slawische Niedertracht« — se je poljubil izraziti. »Niedertracht« bo najti pač tudi drugod in ne samo pri nas, ako nas že s to čedno lastnostjo pečatijo. Torej: Bilo je v terek, ko je stala v prvih popoldanskih urah po žalostnem dogodku v Sarajevu, v prvih popoldanskih vročih urah neka dama — Dunajčanka in Nemka — pred izložbo neke trgovine. Ulica je bila skoraj prazna. Čez nekaj časa zasliši blizu sebe dva možaka poluglasno govoriti; govor se je seveda sukal o prestolonaslednikovi nesreči. Dama seveda ni pazila na njihov pogovor — pozorna je postala šele, ko je slišala besede: »Was sagen's denn zu der Geschichte in Sarajevo«. Vprašan možak je zmahal z roko ter odgovoril besede, ki jih ni mogoče objaviti. Dama se je potem seveda prestrašena obrnila proti temu možaku in tudi ona dva sta se prestrašila, ko sta opazila, da jih je nekdo slišal. Dama je zbežala iz bližine teh dveh surovežev, ki sta sedaj le gledala za damo, kam bo šla — ali po stražnika. Tako sta govorila dva Nemca v Ljubljani in naš prijazni graški dopisnik bo prisegal, da sta edino ta dva izmed vseh Nemcev hudobnega srca. Kateri pameten in trezno misleč človek bo obsodil ves narod zaradi posameznih zločincev. V »Tagespost« je bil zapisana že marsikatera bridka beseda o nas Jugoslovanih, toda obenem je bilo tudi kaj pametnih in stvarnih stavkov vmes. Še zadnje nedeljo je bilo v uvodnem članku pisano, da je kriva avstrijska politika, ako bi kar vse jugoslovanske stranke v en koš pometala in smatrala potem vse skupaj kot revolucionarne itd. Pravijo, da je treba najti le pravo sredstvo, kako rešiti jugoslovansko vprašanje, katero se sedaj pač ne da več iz sveta spraviti. Vidijo torej to potrebo in zakaj vozla ne razvozlajo — »Tagespost« dopisnik pravi, da je dokazano, kdo je morilec najel, kdo jim je dal orožje, kje so za zloben načrt prej vedeli in od kod pride vsa gonja zoper Avstrijo. Vsega vedni gospod — torej — »Heraus mit der Farbe«, le na dan, kar veste, ker smo zares jako radovedni in policijski bodete storili veliko uslugo. Pravite nadalje tudi, da je za ta dogodek pač ves narod obsoditi, katerega mišljenja je tudi duhoviti kolega pane Jahn v Mariboru, ki je trdil, da naj morilce v Ljubljani iščejo. Torej le pridite junaki iz severa v naš brlog — zamašite dohod in izhod; potem napravite v brlogu velik ogenj in vsa golazen bo — »hin« —. Najbolje bi bilo, ko bi človek nikdar nemškega časopisa ne čital, bi se vsaj ne razburjal in če čita človek take članke, kakor je bil imenovan v ponedeljkovi »Tagespost«, pa mora zavreči kri zares najmirnejšemu človeku.

+ Na Zaplazu bo evharističen shod. Glavna stvar je, da bodo ljudje kupovali srečo po 2 K in 3 K in dajali nadplacila. Dr. Šusteršič bo govoril o — Lurdu. Lurške sleparije so zdaj sodnijsko dokazane, da jim tudi vsa rabulistika dr. Šusteršiča ne bo pomagala do veljave. Naj raje dr. Šusteršič govori o razbijanju črepin »takozvanih bratov«, to bo njegove poslušalce veliko bolj interesiralo.

+ Slovenska visoka duhovščina v zvezi z ostalo slovensko visoko duhovščino, osobito slovenski visoki cerkveni dostojanstveniki, kardinali, nadškofje in škofje, bi gotovo toliko zmogli, da bi na najvišjih mestih, kamor imajo vsled svojega dostojanstva lahki pristop, obrazložili veliko škodljivost ponemčevalnega sistema vladnih organov ter pred vsem pojasnili pomen slovenskega naroda za obstoj habsburške monarhije in prepričali najvišje kroge, da se z ponemčevanjem slovenskega ozemlja ob enem bliža velika nevarnost celi državi Litve; kajti kakor hitro bodo Slovenci zadostno narodnostno oslabljeni, je neizogibna priklopitev Cislajtanie k Veliki Nemčiji, katere teži z vsjo silo po Jadranskem morju. — Ali mogoče misli slovenski klerus, da se z naseljevanjem protestantskih

Nemcev na slovenskem ozemlju ter z namestitvami uradnikov vsenemškega mišljenja po uradih na slovenski zemlji utrjuje obstoj države in prestol dinastije? Slovenski visoki klerus ima zares lepo priložnost pokazati svojo udanost do dinastije (z misel na vsem narodom pravično državno upravo).

— **Žalna zastava s Sokolskega doma v Zagorju ob Savi raztrgana.** V znak sožalja na smrti našega prestolonaslednika in njegove soproge smo razobesili črno zastavo na Sokolskem domu. V nedeljo ponoči so jo hudobni zlikovci raztrgali. Starosta Poljšak je takoj javil orožništvu, ter zahteval, da se naj vrši stroga preiskava. — Do danes se še ni dobilo storila. Vse kaže, da so to umazano dejanje storili podivjani, fanatični klerikalni pobalini. Minulo soboto je prinesel »Slovenski Narod« notico, v kateri se je poročalo, kako se je vršilo cerkveno žegnanje dne 29. m. m., kljub temu, da so že vedeli v župnišču za zločinski umor prestolonaslednika in njegove soproge. To poročilo je učinkovalo na naše klerikalce kot mrzel tuš. Maščevanje je moralo biti in to je bilo, da so nam žalno zastavo s Sokolskega doma raztrgali. Kdor ni bil slep, ta je lahko v nedeljo popoldne videl, kako sumljivo so se zbiral klerikalci; nekateri so se celo shodali v »Uniohu« v Ljubljani udeležili. Klerikalci širijo govoro, da smo mi sami to ostudno dejanje storili. Mi smo mirni in bodemo obdržali mirno kri, ker predobro vemo, da se med nami ne najde človeka, kateri bi se tako daleč spozabil. **Zahtevamo pa, da se izroči preiskava nepristranski osebi, da bo naša oseba, katera se je držala storiti to dejanje, v tukajšnjega postajevodja, stražmojstra Legata nimamo popolnega zaupanja.** On očito kaže, da je klerikalec. Javno se v Zagorju govori in to od klerikalne strani, da je Legat pred kratkim neko prošnjo na deželni odbor kot orožniški postajevodja podpisal, da bi se ne premetilo tukajšnjega dac. Rupnika, ker on je zvest in delaven član S. L. S. torej nenadomestljiv agitator. Tudi afera z županom Koprivcem še ni pozabljeni, kako je takrat vršil preiskavo, katero je zahteval »pravični« deželni odbor. In še več drugih slučajev bi lahko navedli. Mi samo toliko zahtevamo od merodajnih faktorjev in to so: deželno predsedstvo, državno pravdnštvo in orožniško poveljstvo, da se izroči preiskava rečenega dejanja po nepristranski osebi, in mi se popolnoma nič ne bojimo kljub govoricam klerikalcev, da smo sami storili to dejanje, ker predobro poznamo naše somišljenike in vemo dobro, da ni storil tega dejanja nobeden naših. In če bi se našel med našimi storilec, kakor klerikalci govore, tudi kljub temu zahtevamo preiskavo, da se dobi zločinec tega umazanega dejanja in bodemo sami obračunali z njim. Vendar lahko že danes trdimo, da ni iskati zločinca med nami.

— **Kako lažejo in zavijajo.** Cerkev je svet kraj. Na takem mestu pa je treba posebne dostojnosti. Tukaj bi se morala oznanjati in slišati čista resnica in nič drugega kakor resnica. Ali tega že dolgo ni bilo pri nas. Resnica in laž, ki sta sicer kakor voda in ogenj, se menjavata in nadomeščata po naših cerkvah. Če koristi laž, se pa laž razlega po kranjskih svetih. Na namen posveti se tako grd pripomoček. Če se morejo grdit in blatiti naprednjaki, če se more delati škoda naprednemu časopisu, je vse dobrodošlo. Dokaz za to trditve naj bo to le: V nedeljo, dne 5. m. m. je omenil nekje na Gorenjskem župnik tudi umor v Sarajevu. Pri tem se je predznil tudi trditve, da je »Slovenski Narod« o pokojnem prestolonasledniku tako grdo pisal, da ga je moral državni pravdnik dvakrat prijeti in ustaviti. Večina ljudi je verjela božjemu namestniku, kateremu je treba vedno verjeti, zlasti pa ker večina ovčic ne pozna resnice, ker bere le katoliško glasilo »Slovenca«. Ta je pa ravno to trdil. Od te trditve je pa samo to res, da je bil »Slovenski Narod« tisti teden po umoru v Sarajevu res dvakrat zaplenjen. Ali zakaj, to je vprašanje. Katoliški župnik pa je zamolčal, da je bil »Slovenski Narod« zaradi tega konfisciran, ker je prijemal oblasti za to, da puste, da katoliški Hrvatje in Mohamedani pobijajo in plenijo nedolžne Srbe, in ker je ponatisnil iz katoliškega dijaškega glasila »Zore« nekaj vrstic. Edino to je resnica, vse drugo je laž. Laž pa je grda vprico živega boga, ki je v cerkvi, laž pa ni za usta, katerih se dotakne sleherni dan božje telo. Katoliško geslo je menda potelo: calumniare audacter semper aliquid haeret. Ravno isti dan je pridigoval kaplan, da je bila jeza, v kateri so ropali in plenili katoličani in Turki po Sarajevu, upravičena, da je bila to nekaka sveta jeza. Sicer je pisano: ne ubijaj, ne kradi. Sicer se pravi, da je maščevanje pridržal sam bog! Ali kaj to! Vse se da ogrditi, pa tudi vse

upravičiti. Tudi božja beseda se mora dati zasukati, kadar to kaj obeta in nese. Tako ali enako se pri nas plete iz vsakega dogodka, naj bo še tako daleč ali blizu, bič za naprednjake, ki so vsega krivi. Tako se laže in zavija po celi naši deželi, zato bi bilo čudno, če bi se tudi tako ne lagalo v Trzinu, ker je nekaj naprednjakov poleg velike črede pravega katoliškega ljudstva. Gospodje! Kaj bo pa potem, ko tudi laži ne bodo več pomagale, posebno tako debele?

— **Osebnost.** Ekselencia fml. Rudolf Králíček se je vrnil v Ljubljano in zopet prevzel štacijsko poveljstvo.

— **Na povratku iz Švice** je prišel v Ljubljano g. inženir S. Roš, slovenski rojak, ki živi stalno v Belgradu. Inženir Roš je skupno s pokojnim Viljemom Pollakom gradil prve železnice na Balkanu.

— **Mestni deklinski licej.** Pod predsedstvom c. kr. dež. šolskega nadzornika in dvornega svetnika Franca Hubada so se izvršili zrelostni izpiti od 4. do 10. julija. Izpričevalo zrelosti so dobile: Bajt Tezija, Brenčič Marica (z odl.), Cepuder Irma, Crobath Jožica, Debelak Josipina (z odl.), Derganc Julija, Felician Marija, Grošelj Frančiška, Groznik Angela (z odl.), Horvat Olga (z odl.), Hrišar Vida, Jagodič Marija, Jerman Marija, Jermol Albina, Klobučar Stanislava, Klovár Štefaniha, Kokalj Kristina, Krisch Cirila (z odl.), Ločnik Margareta, Lužar Frida, Mally Vera, Mayer Mara (z odl.), Meglič Sabina, Meršol Zora (z odl.), Mis Vlasta, Modričan Elizabeta, Novak Karla (z odl.), Oražem Nežka, Pirc Erna, Seunig Marija, Sever Frančiška, Splichal Judita, Šircelj Miroslava, Škerle Antonija (z odl.), Šušteršič Silva, Švigelj Hedvika, Urbas Josipina, Uršič Pavla, Vedernjak Flora, Zakotnik Lavoslava, Zamida Marija (z odl.). — Vpisovanje v mestni deklinski licej se vrši 13. julija od 4.—6. ure popoldne.

— **Uršulinski samostan v Ljubljani!** Piše se nam: Imel sem punčko v tem samostanu kot gojenko; šla je notri zdrava, a prišla jetična domov ob koncu šolskega leta. Opozarjam na to vse starše. Ne samo, da mora v tem samostanu jetike in nesnage spati v eni mali sobi deset do dvajset gojenk, da morajo bivati pozimi v nezakurjenih sobah, tako da dobijo po rokali in nogah ozeblino. Vstajati morajo poleti ob petih, da potem opravljajo molitve do osmih zjutraj! Za zajtrk dobe slabo vodeno kavo, komaj sladko, opoldne jako slabo juho, le večih kosček prekuhanega mesa, pa krompirček nezabeljen in pa solato, na kateri lazijo polži!!! Za večerjo pa skoro dan na dan trde polpete, ki pač niso za otroški želodec! Za vse to se mora plačevati na pol versko blaznim babam — redovnicam horendne zneske, vsako malenkost, ki zaračunajo dvakrat. Če pa povprašaj po svojem otroku na »portu«, se ti pa po hlinijo na vse načine, toda v svoji »jetični« samostanu ne puste staršev, da se ti ne morejo prepričati o nesnagi in kužnosti!

— **Klasifikacijske nogometne tekme.** Kakor smo že poročali, se vrši jutri v soboto zvečer ob pol 7. uri na dirkališču pod Tivoli prva kvalifikacijska tekma ljubljanskih nogometnih moštev in sicer med rezervno »Ilirijo« in »Olimpijo«. Poznavalci obeh moštev zatrjujejo, da bo ta tekma iz športnega stališča zanimivejša od zadnjih tekem z vnanjimi moštvii, pri katerih je bila »Ilirija« preveč v premoči. Obe moštvi ste si namreč približno enako močni in tudi način igre na obeh straneh precej enak, ker je več igralcev »Olimpije« iz ilirijanske šole. »Ilirija« je hotela s tem, da je določila tekmo na jutri zvečer, ugoditi onemu dela občinstva, ki ob nedeljah radi izletov na deželo ne ostane v Ljubljani. Zato tudi pričakuje s te strani dobrega obiska temboj, ker je od obiska klasifikacijskih tekem zaeno tudi odvisno, ali se bo mogla »Ilirija« pod vodstvom lanskega trenerja g. Jirkovskega tudi letos do jeseni toliko spopolniti, da bo mogla vabiti v Ljubljano priznana prvorazredna moštva. Komur je tedaj mar razvoj športa med Slovenci, naj že iz tega razloga poseti tekme. Vstopnina je itak malenkostna in kdor jo žrtvuje, s tem neposredno pripomore k ugledu Slovencev tudi na športnem polju. In z drugimi narodi moramo tekMOVATI na vseh, torej tudi na športnem polju. Prijatelj športa parola bodi tedaj: Vsak na tekmo in pripelji še koga izmed znancev s seboj!

— **Nogometni sport.** Prijatelj športa nam piše: Zadnje tekme »Ilirije« z vnanjimi moštvii so nam pokazale, da smo Slovenci v nar letih tu-

di na tem polju znatno napredovali in da so našemu moštvu kos res edino še priznana prvorazredna tuja moštva. Te tekme so pa tudi pokazale, da nam domače tekme nudijo več športnega vžitka, kakor pa tekme z uvodoma navedenimi moštvii. Zato je s stališča športa samo pozdravljati, da se vrše tudi klasifikacijske tekme domačih moštev. Gotovo je namreč, da bo ravno vsled tega napelo vsako moštvo vse svoje sile v ta namen, da zmaga in se tem višje uvrsti. Obenem so pa te tekme najboljše slika za presojo vrednosti in višja tega športa med nami. Zato sem prepričan, da bo imel marsikdo pri teh tekmah več vžitka, kakor pa pri marsikateri s slabšimi vnanjimi moštvii. Naj se o tem vsakdo prepriča na lastne oči na igrišču!

— **Napredno politično društvo »Vodnik« v Spodnji Šiški** ima v soboto, 11. t. m. ob 8. uri zvečer pri »Ančini« sejo. Zaradi velike važnosti te seje naj pridejo gotovo vsi odhroniki.

V sobotnem »Slov. Narodu« je bil priobčen dopis glede Pintarjeve hiše v Kandiji št. 7, ki jo je bil izdrazil ondodni župan g. Zurec in gostilniške koncesije v tej hiši. Iz zapisnika obč. seje, dne 18. marca 1914 je razvideti, da se župan tiste seje, ko se je razpravljalo o koncesiji, ni udeležil in je obč. odbor soglasno sklenil priporočiti podelitev koncesije, ker je v tej hiši ena najstarejših gostiln in se nahaja zraven najboljši hlev v Kandiji, ki posebno služi svojemu namenu, ker v Kandiji sploh primanjkuje hlevov. Iz posebne izjave gg. Josipa Windischerja, Leopolda Kopača in Jakoba Pavčiča pa je razvidno, da je na njih prigovarjanje g. Zurec izdrazil Pintarjevo hišo in da je hišo za ravno isto ceno ponudil g. Josipu Windischerju, ki pa je ni hotel prevzeti.

Pogon dolenskih duhovnikov na napredne gostilničarje. Z Dolenskega se nam poroča: Naši duhovniki so zdaj raz prižnice začeli prav ostudno gonjo proti znanim gostilničarjem naprednega mišljenja. Groze jim z upeljavo stroge policijske ure in s kontrolo licenc — in seveda z ovadbami. Dokler so se te grožnje omejevale le na splošno, smo jih potrpehli v zavesti, da bi vse te grožnje, če bi se res strogo izvajale, v prvi vrsti morale zadeti klerikalne gostilničarje, o katerih je splošno znano, da sploh ne poznajo nobene policijske ure in da ne plačujejo nobenih licenc. Znani župnik v St. Petru pri Novem mestu, ki bi pri svojem znanem razkošnem življenju moral biti vesel, če ga drugi pri miru pustijo, pa je pri nedeljski pridigi šel za korak dalje. Svojo grožnjo je tako jasno izrekel, da so vsi navzoči vedeli, na čigav naslov leti. Prav blizu farovža je gostilna, čije lastnika župnik iz gotovih razlogov ne more videti. Pri znanem gradu Otčice pa je drugi gostilničar, ob enem mlinar, katerega župnik že dolgo časa preganja. Da javnost spozna celo lumparijo, ki si jo katoliški duhovnik upa v cerkvi uganjati, smo poskrbeli v tem slučaju za sledečo pojasnilo: V St. Petru obstoji razen omenjenih gostiln tudi znana Bojančeva gostilna. Bojanec je klerikalec in največji farovski podrepanik. Iz same nevoščljivosti do obeh omenjenih tovarišev je župnika, ki dostikrat ondi popiva čez polnoč, naprosil naj onima dvema kakšno pogleda na prste. Župnik ga je ubogal in Bojančevo željo izrazil v pridigi. Zgolj politična strast pa je oba katoliška junaka tako zaslepila, da nič nista pomislila, da zna ta grožnja v prvi vrsti Bojancu samemu škodovati, oziroma tudi župniku, ki je ponoči več pri Bojancu kakor doma. Preskrbeli smo tudi, kako je v tej katoliški občini glede vplačevanja licenc za čez uro točenje ali godbo. Našlo se je, da se je skozi 5 let nazaj vpisala samo ena licenca in sicer bivšega župana in še glede te ni ugotovljeno, če je bila tudi plačana. Dokazano pa je, da je imel Bojanec v tem času svojo gostilno brez kake policijske ure odprto in ne da bi bil kdaj plačal kakšno licenco. Prišli pa smo še na drugo sled: V zadnjem času je tudi v sosednji občini Kandija prišlo v navado, da so se po županovem ukazu napredni gostilničarji preganjali zaradi policijske ure. To je nekatere napotilo, da so kontrolirali, kako kaj župan sam rešpektira policijsko uro. Ugotovilo se je, da je župan od Novega leta pa do koncem junija imel čez 130krat preko polnoči, včasih do 2. zjutraj odprto, ne da bi bil sploh kdaj kakšno licenco vplačal. To namreč se mu je očitalo. In ker se nam je to očitalo, je neka dobra katoliška duša preskrbela, da se bodo odslej vsi sosednji župniki maščevali nad naprednimi gostilničarji. Med temi duhovnimi posodami je tudi št. peterski župnik. Torej tako daleč smo prišli, da še osebna maščevanja kakšnega klerikalnega birta izrabila-

jo za pridige v cerkvah in za preganjanja z ovadbami na oblasti! Naprednim gostilničarjem po novomeški okolici priporočamo, naj bodo odslej še bolj previdni, kakor so bili. Naj pa ob enem izvajajo tudi načelo: Zlob za zlob! Zaposnite si natanko kako se klerikalni gostilničarji drže policijske ure in kako plačujejo licenco. In kadar vas ovadijo, na dan s proti ovadbami! Vsakega pardona bodi konec!

Kres na Gorjancih. Člani dolenske podružnice Slov. plan. društva bodo v soboto ob ugodnem vremenu na Gorjancih žgali Ciril-Metodov kres. Odhod v soboto popoldne.

Sanje po opiju, tridejanska senzacijska Nordisk drama, polna napete zanimivosti, predvaja se danes v prvovrstnem Kino - Ideal. Poleg tega so še štiri druge krasne slike, med temi tudi več velezabavnih veseliger na sporedu. Ob polu 9. uri predstava z »vojaško godbo«. — Da ustreže tem več slavemu občinstvu, odločilo se je priznato izvrstno vodstvo tega kinematografa, privedi tudi v soboto in nedeljo »vojaške koncerte«.

Izgubljeno in najdeno. Na trgu je izgubila Uršula Dolinarjeva denarnico, v kateri je imela 9 K 98 v denarja. Našel jo je tržni stražnik Peter Komatar ter oddal nazaj. — Vpokojena učiteljica g. Marija Galetova je našla denarnico s srednjo vsoto denarja.

Društvena naznanila.

Dramatično društvo v Ljubljani pozivlja dotično društvo, oziroma osebo, ki ima izposojeno »Lokalno železnico« pisatelja L. Thoma, naj igra takoj vrne. — Arhivar.

Občni zbor »Glasbene Matice« se je vršil v sredo zvečer ob 8. v dvorani v lastni hiši. Podpredsednik g. dr. Jos. Krevl otvoril zborovanje in imenuje za overovatelja zapisnika gospoda Sadarja in gospoda Potočnika. Nato se spominja umrlega prestolonaslednika Frana Ferdinanda in naznani, da se je ob tej priliki poklonila deputacija pri deželnem predsedniku ter izrekla svoje sožalje. Tudi se je udeležil zastopnik slovesne maše zadušnice in se je prekinilo s pevskimi vajami in izpiti, ki so se preložili na jesen. Zborovalci so poslušali ta izvajanja g. podpredsednika stojte, kar se zabeleži v zapisniku. Z minulim letom se je končalo 42. leto društvenega delovanja, 32. leto glasbene šole in 24letnica pevskega zbora. Zlasti lep je bil napredek v minulem letu v glasbeni šoli, kar so tudi pokazale zadnje tri gojenke produkcije. Treba bi bilo, da bi se to šolo razširilo. Gojilo se je v minulem letu na zavodu petje, solopetje, koncertno petje in šolsko petje, zlasti pa tudi brezplačni pouk šolske mladine. Kar se tiče poduka na instrumentih, je bilo največ poduka na glasovirju in goslih. Obisk in uspeh te šole bi kazali, da se naj razširi ta šola, za kar bi bila pa potrebna podpora onih faktorjev, ki lahko kaj prispevajo. Koncerti, ki so se v minulem letu priredili, so zlasti v moralnem oziru izborni uspehi. »Glasbena Matica« je tudi v minulem letu nadaljevala z izdajanjem glasbeno-literarnih del in izdala tudi več muzikalij. Nujno pa bi bilo potreba urediti učiteljske plače in b. naloga prihodnjega odbora preureditev učiteljskega vprašanja zlasti glede penzijskega vprašanja. Podpredsednik se spominja nato v minulem letu umrlih članov, v prvi vrsti preminulega častnega člana odvetnika in sodnega svetnika g. Ivana Vencajca, dr. Kušarja, Jos. Počivalnika, Frana Babiča, Frana Čudna, ces. svetnika Ivana Matijana in Ivana Medena. Nato se spominja še dobrotnikov in podpornikov društva, zlasti dež. vlade in mestnega obč. sveta ter drugih dobrotnikov, med njimi tudi nekoga neimenovanega dobrotnika, ki je daroval društvu 2000 K. Zahvala za lepe uspehe minulega leta gre v prvi vrsti odbornikom in učiteljskemu zboru, predvsem pa ravnatelju g. Gerbiču, koncertnemu vodiji g. M. Hubadu in članom ter članicam pevskega zbora. — Tajniško poročilo poda nato g. dr. Žirovnik. Društvo je imelo 9 častnih, 43 ustanovnih, 325 rednih ljubljanskih in 326 rednih izvenljubljanskih članov. Samopравниh članov pevskega zbora je bilo ženskih 74, moških pa 55. Odbor je imel v minulem letu 15 sej. Vlagale so se razne prošnje, tako na deželni odbor in mestni magistrat in se vprašanje glede podeljenja »Glasbene Matice« še ni definitivno rešilo. Glasbena šola je imela 757 učencev po predmetih in 663 učencev in učenek po številu. Učni uspehi te šole so prav povoljni. Društvo je imelo več podružnic, tako v Trstu, Gorici, Kranju in Celju, ki so se zelo marljivo posvečale svojemu delu in katerih uspeh je povsem zadovolj.

ljiv, zlasti ker so vsled štedljivosti na precej trdnih nogah. V minulem letu se je tudi koncertno delovanje znatno razširilo. Priredilo se je 9 koncertov, ki so zlasti v moralnem, pa tudi gmotnem uspehu dobro uspeli. Zbor je štel 55 pevcev in 128 pevk. — Glasbena knjižnica je pridobila vsled slabih gmotnih razmer samo malo novih del. — Tajniško poročilo se odobri. Blagajniško poročilo izkazuje v minulem letu 52.621 K 01 v dohodkov in 53.407 K 41 v izdatkov. Čisto premoženje društva znaša 72.414 K 98 v. Računski pregledniki so našli vse račune v najlepšem redu in se je podelil blagajniški absolutorij. Proračun za prihodnje leto znaša 40.800 K dohodkov in 53.620 K izdatkov, torej 12.820 K primanjkljaja. — Pri nato sledečih volitvah so bili izvoljeni v vzklikom sledeči gospodje: za predsednika dvorni svetnik g. Fr. Hubad, v ostali odbor pa gg.: V. Sadar, Ant. Jeršinc, dr. J. Krevl, dr. J. Mantuani, Jos. Bitenc, Slavko Ravnikar, Anton Petrovčič, St. Premelj, dr. V. Rudež, pater Hugolin Sattner, dr. Fr. Šturm, dr. J. Žirovnik. Za pregledovalce računov sta bila izvoljena gg.: Iv. Verbič in R. Medic. — Pri slučajnostih se je razpravljalo o slabi udeležbi občnih zborov in glede prireditve koncertov v prid pokojninskemu zakladu. Glede regulacije slabih učiteljskih plač se je sprejela resolucija g. dr. Žirovnika, v kateri se novemu odboru naroča, da prouči vprašanje zvišanja ukovine. Koncertni vodja gosp. Hubad predlaga, da naj se preimenuje, če bi ne kazalo ustanoviti zopet asanacijski osek. Se vzame na znanje. — Nato izreče podpredsednik dr. J. Krevl zahvalo odstopivšemu predsedniku g. okrajnemu sod. Mohoriču in odbornikom sod. svet. Milčinskemu in dr. Papežu. Priporoča nato novemu odboru, da naj ta skuša doseči ravnotežje, zlasti v finančnem oziru. Koncertni vodja g. M. Hubad se med odobravanjem zahvali g. podpredsedniku dr. Krevlu za njegovo vestno delovanje v prid društva, nakar zaključijo podpredsednik zborovanje.

Ustanovni občni zbor »Podružnice Narodne Socijalne Zveze za Kočevje in okolice« se vrši v nedeljo, dne 12. julija ob 3. popoldne v gostilni gosp. Beljana v Kočevju. Slovenci Kočevja in okolice! Udeležite se tega občnega zbora polnoštevilo ter pristopite vsi k novi podružnici N. S. Z. Saj je njen edini namen, izboljšati socijalno stanje kočevskega narodnega delavstva. Čim močnejša bo podružnica, tem silnejši boste tudi vi!

»Narodni Socijalni Zvezi« se je posrečila neka akcija, ki nudi članom velike ugodnosti ter bo ne malo izboljšala socijalno stanje narodnega delavstva. Pozivljamo vse člane, katerim še stvar ni znana, da se zglaste zanesljivo v soboto, oziroma v nedeljo med uradnimi urami v društveni pisarni, kjer dobe potrebna pojasnila, sezname in izkaznice.

»Narodna Socijalna Zveza« v Ljubljani uraduje v društvenih prostorih v »Narodnem domu« vsako sredo in soboto od 6.—8. zvečer ter vsako nedeljo od 10.—12. popoldne. Knjižnica N. S. Z. je odprta med uradnimi urami ob sobotah in nedeljah.

Klub slovenskih kolesarjev »Ilirija« priredi v nedeljo, dne 12. julija izlet skozi Črnuče, Sotesko, Dolsko in nazaj. Odhod točno ob 2. popoldne izpred »Bavarskega dvora« na Dunajski cesti. Vabimo vse kolesarje in kolesarice.

Prostovoljno gasilno društvo v Litiji praznuje dne 12. julija t. l. 25. letnico društvenega obstoja združeno z veliko ljudsko veselico, pri kateri sodeluje sl. litijsko pevsko društvo »Lipa« in slavna rudniška godba iz Trbovelj. Za slavnost vlada veliko zanimanje in se vrše velike priprave, postavljenih je že nad 20 mlajev in več slavalokov. Društvo se bo de potrudilo, da dostojno sprejme goste iz bližnjih in daljnih krajev in bo de skrbelo za dobro raznovrstno zabavo. Zveza vlakov je vsestransko zelo ugodna in je pričakovati velike udeležbe. Preskrbljeno je, da se veseli ca tudi v slučaju deževnega vremena lahko vrši; od kolodvora do Litije je pa samo par minut. Pohiite k nam dragi bratje gasilci ob vsakem vremenu, da s svojim posetom povečate slavnost.

Razne stvari.

* **Nadvojvoda Fran Ferdinand incognito v Belgradu.** Leta 1902. se je nadvojvoda po lovu v Kupinovem prepeljal s čolnom v Belgrad in enčetr na 10. dopoldne in sicer pod imenom Nikola Ristić, trgovec iz Pančeva. Spremljal je njegov telesni zdravnik, ki je bil po narodnosti Čeh. Takoj je sedel v kočijo ter si ogledal Belgrad. Ob enčetr na 1. uro se je

pripeljal pred hotel »Imperial«. O njegovega prihoda ni nihče nič vedel, niti policija. V hotelu »Imperial« je tolkel veliki zvon. Če zazvonijo enkrat, je bilo to znamenje, naj pride hotelir. Zvon je zazvonil enkrat. Prišel je hotelir Djoka Bogdanović. Pred seboj zagleda dva elegantna tuja. Eden s krasnimi brkami, za njim drugi s polno brado, plavih las. Prvi je rekel v čisti srbsčini: »Hočeva obedovati!« Ta je bil nadvojvoda Fran Ferdinand. Hotelir Djoka vede s svojo znano prirojenostjo gosta v jedilnico. Fran Ferdinand je zmigal z glavo. Čes, da noče iti v jedilnico, ker se mu ne ljubi. Tedaj ju gazda Djoka vede v letni salon — toda tudi to je Fran Ferdinand zavrnil. »Imate sobe?« vpraša nadvojvoda. »Prosim«, odgovori gazda Djoka, ki do tega hipa ni vedel, s kom pravzaprav govori. Vede gosta in ju povabi po stopnicah v prvo nadstropje. Djoka jima sledi. Na stopnicah jih sreča znani avstrijsko-srbski potnik Vald. Ta ves presenečen hitro seže po klobuku ter pozdravi nadvojvoda Frana Ferdinanda, ki se je na ta pozdrav komaj dotaknil klobuka kakor bi bilo to slučaj. Vald se je za dva, tri trenutke zagledal, in ko je mimo njega prišel gazda Djoka, mu je tiho in diskretno prišepnil: »Odkod pride sem avstrijski prestolonaslednik?« Gazda Djoka je poznal Valda kot človeka, ki je bil povsod in poznal ves svet, in je takoj presodil, da ga v tem slučaju ni mogel nagajati. Odvedel je gosta najprej v elegantno dvorano št. 12 z balkonom in razgledom na Donavo, toda nadvojvoda ni hotel iti v to dvorano. Ravnotako je odklonil št. 14. »Gospodine, lepših sob nimam. Ostali prostori so proti vrtu.« »Poglejmo,« je rekel nadvojvoda. Gazda Djoka je pokazal vrsto sob od št. 1 do št. 6. Nadvojvoda se je odločil, da bo obedoval v priprosti sobi št. 6. Ko se je nadvojvoda Fran Ferdinand pripeljal s čolnom v Belgrad, so takoj obvestili belgradsko policijo, toda ob Savi, kjer je stopil na srbsko zemljo, ga niso spoznali. Gazda Djoka je tudi takoj sporočil policiji prihod Frana Ferdinanda. Belgradsko policijsko ravnanje je takoj naročilo načelniku mestnega komisarijata, ranjkemu Andreju Petroviču, naj v svrhu varnosti uredi vse, kar je potrebno. Komisar je takoj prišel z dvema uradnikoma in osmimi stražniki in ukazal, kar je smatral za nujno. Takoj je ukazal, da ne sme nihče, ki stanuje v nadstropju, kjer so sobe št. 1 do 6, niti noter, niti ven. Stražniki so stali ob hotelu in nikogar niso pustili v hotel. Gazda Djoka je takoj poslal po znanega fotografa-amaterja, odvetnika Marka Stojanovića, ki je napravil sliko, ki je še danes ohranjena in reproducirana v časopisu »Mali Žurnal«. Nadvojvoda Fran Ferdinand je bil nenavadno dobro razpoložen. Obnašal se je kakor popolnoma navaden človek, še več, ni naročil nič posebnega, marveč je obedoval po jedilnem listu. Celo natakarju je dal napitnico kakor drugi gostje. Ohranil se je natančen račun, kar je obedoval s svojim zdravnikom in kar je plačal:

1 juho	0-30 din.
kaviar	2- »
2 pečenki	2-40 »
salata	0-40 »
2 kozarca malinova	0-80 »
2 kruha	0-20 »
1/2 litra vina	1- »
1 kisló vodo	1- »
znamke za pisma	1-20 »

skupaj . . . 9-30 din.

Natakar se je zmotil za dva dinarja, naračunal je namesto 9-30 — 7-30. Gazda Djoka je prišel v sobo ter ponudil nadvojvodi narodno srbsko jedilo »pitu s masem«, to je gibanica z razmetlim mesom. Fran Ferdinand je hvaležno sprejel ponudbo in ni ostal niti koček, kar je značilo, da mu je jed dišala. (Pita s masem ni bila vračunjena.) Hotelir je prišel še enkrat k nadvojvodi ter ga vprašal, je li želi še kaj, nakar je dobil določen odgovor: »Ne.« Okoli treh je prišel voz in nadvojvoda je odšel na ulico. Je li gazda Djoka ali kdo drugi razglasil tajni prihod avstrijskega nadvojvode, ni znano, vendar se je nabralo na ulici mnogo radovednežev. Ko je nadvojvoda sedel v voz, je rekel v čisti srbsčini: »Vozi v Topčider!« Občinstvo je nadvojvodo zelo spoštljivo pozdravljalo. Avstrijsko poslanstvo je dobilo iz Zemuna, kakor od srbske policije sporočilo, da se je nadvojvoda incognito pripeljal v Belgrad. Uradniki so takoj prišli v hotel »Imperial«, toda nadvojvode niso več dobili. Odšel je s medtem k Savi ter se dal s čolnom prepeljati zopet v Zemun. To je bil torej prvi in poslednji obisk našega, tako tragično umrlega prestolonaslednika v srbskem Belgradu. — »Nar. Listy«.

* Za atentatorja se je izdal. Z Dunaja poročajo: Dne 4. julija je izvedelo tukajšnje policijsko ravnanje, da se nahaja v neki gostilnici v Margaretnu neki mož, ki se iz-

daja za atentatorja iz Sarajeva in ki je naprosil nekega jugoslovanskega dijaka, naj zbere denar, da mu pomore s tem k begu v inozemstvo. — Moža so aretirali. Dognali so, da je 32letni, v Sarajevu rojeni tapetniški pomočnik Milan Cuković. Poizvedovanja so dognala, da je Cukovićevo pripovedovanje zlagano. Konstatirali so nadalje, da je dobil aretirane v skupnem finančnem ministrstvu, kjer se je predstavil kot brezposeln podanik Bosne, nekaj denarja in vozni listek v domovino. Denar je zapravil na Dunaju, vozni listek pa je prodal. Ker je izvil ta denar, se je moral predvčerajšnjim zagovarjati pred okrajnim sodiščem v Margaretnu. Pri sodišču je izpovedal, da je stvar z atentatom uprizoril samo zaradi tega, da bi prišel na sled eventualnim sokrivcem. Jazen je na Srbijo, ker je bil za časa aneksijske krize v Belgradu brez povoda dvaipol meseca zaprt. Pripovedoval je tudi, da so mu hoteli dati trije gospodje denar za beg v inozemstvo, toda le pod pogojem, da potrdi njegove podatke predsedstvu dunajskega srbskega dijaškega društva »Zora«. Sodnik je preložil razpravo ter sklenil, odstopiti akte policiji, da poišče te tri osebe.

* Nemške trdnjave izdane Rusiji. Nemčija je zdaj ravnotako ogrožena, kakor je bila Avstro - Ogrska, ko so zasledili izdajstvo Redlovo. Načrti njenih vzhodnih utrdb so bili prodani neki »tuji velevladki«. Iz Berlina so se takoj odpeljali častniki velikega generalnega štaba v Poznanj, Königsberg in Thorn, da zadevo preiščejo. Takoj so dali aretirati več oseb. Glavni krivec je skoro gotovo vojaški inženir Kurt Kaul, ki je deloval pod imenom Pohl in si tudi nadelval ime doktor Blumental. Njemu so poverili risanje načrtov najtajnejših fortifikacij. Izvršil je načrt, ga fotografiral ter poslal sliko ruskim agentom v Draždane. Tupatam je pošiljal slike direktno na Rusko na naslov privatne osebe, kar ni bilo sumljivo. V zadnjih letih je bil dodeljen glavnemu vojaškom - inženirskemu oddelku v Berlinu, pred tem je deloval v tajnem vojaškem arhivu v Thornu. Prodajal ni samo načrte utrdb, marveč tudi najtajnejše dokumente, ki se tičejo Thorna in sploh obrambe jugovzhodne fronte pruske. Aretacije v vzhodnih trdnjavah so dokazale, da ima Rusija špijone v vseh najvažnejših strateških postojankah Nemčije in da ta špijonaža tvori zelo razširjeno organizacijo, ki jo sploh ne morejo popolnoma onemogočiti in uničiti. Skoro obenem so aretirali v Kruppovi tovarni v Essenu risarja Henrika Wiederholta, ki je deloval v tajni risarni. Aretirali so ga zaradi tega, ker je »tuji državi« prodal tajne risbe topov. Ta druga »tajna država« je Francoska. Ta druga afera nima s prvo nobene zveze.

* Nove ruske narodne barve. Ruski ministrski svet je baje sklenil, uvesti namesto dosedanje ruske narodne barve belo - modro - rdeče, barvo rumeno - črno - belo.

* Villa baje ustreljen. Iz mehikanskih obmejnih mest je prišla v New York vest, da je neka ženska v Torreonu predvčerajšnjim ustrelila uporniškega generala Villo.

* Milijonarjev sin kupčeval z dekleti. Iz Varšave poročajo: V Zito-miru so aretirali sina ondotnega trgovca in milijonarja Herrenssteina vsled ovadbe ruskega konzula, ker je kupčeval s človeškim mesom.

* Sufragetke. Iz Londona poročajo: Neki policijski uradnik je predvčerajšnjim zjutraj opazil, kako sta dve sufragetki položili pred deželno hišo Burns v Ayru dve bombi. Uradnik je spravil proč bombi ter aretirat eno sufragetko, dočim je druga ušla.

* Rodbinska tragedija. Iz Curicha poročajo: Rodbino nemškega trgovca Schulza iz Düsseldorfa pogrešajo že od srede junija. Rodbino so izgnali iz Švice zaradi finančnih težkoč očeta. Zdaj so našli celo rod-bino, obstoječo iz štirih članov, pri grabljah električne centrale Rhein-felden.

* Bančni ravnatelj streljal na predsednika. Iz Budimpešte poročajo: Na občnem zboru Matrabanke v Gyengyösu, ki se je vršil dne 8. julija, je generalni ravnatelj zavoda, Aleksander Markus petkrat ustrelil na bančnega predsednika Jurja Schor-gerja, ne da bi ga zadel. Markus dolguje banki 20.000 K, vsled česar je imel vedne prepire z ravnateljstvom.

* Prijatelji pasjega mesa. V Nemčiji posebno pa v Prusiji in na Saksonskem rapidno napreduje klanje psov za človeško hrano. To so vam Nemci pravi sladkosnedci! Imajo posebne klavnice, kjer koljejo in odirajo te uboge cučke. Statistika nam kaže, kako napredujejo v blaženosti Nemčiji s klanjem psov. Tako se je leta 1907 zaklalo v Nemčiji 6472, na Pruskem 1782, na Bavarskem 425 in na Saksonskem 3785 psov. Leta 1912. pa se je že tako močno pri-

ljubilo Germanom pasje meso, da so zaklali v Nemčiji 8132, v Prusiji 2630, na Saškem 4288 psov. Samo Bavarska ni napredovala, zaklanih je bilo le 414 psov. Slovenci, ta nekultiviran narod, še konjskega mesa ne marajo vživati, med tem ko so naši ljubci sosedje že prišli »na psa«.

* Ponesrečena polarna ekspedici-ja. Iz Londona poročajo: Kanadska polarna ekspedici-ja, ki se je od-peljala pod vodstvom Stephensona, da dožene eksistenco velikega neod-kritega kontinenta na severu Alaske, se je ponesrečila. Osem udeležnikov, med temi več priznanih učenjakov, se je smrtno ponesrečilo. Najprej je izginila spremljevalna ladja ekspedi-cije. Nato je prišlo poročilo, da se je ladja potopila. Potem so se začeli v skupinah nazaj umikati. Naprej so poslali manjše ekspedicije, obstoječe iz štirih mož s sanmi in psi. Glavni oddelek bi naj tem sledil. Kapitan in njegovi ljudje so prišli zdravi na do-govorjeno mesto. Dva manjša oddel-ka sta brez sledu izginila. Najbrže sta zmrznila. — Iz Ottawe poročajo, da sta se dva oddelka, vsak po devet mož, ponesrečila. Ostali člani so prišli na vrangelski otok.

* Smrt zraženih dvojčkov Emi-lise. Iz Frankobroda poročajo: Na glavah skupaj zraščena dvojčka Emilisa, otroka sluge Stolla v Vilbe-lu, sta umrla. Dvojčka sta bila pred kratkim tudi v Ljubljani razstavlje-na. Dne 8. julija zvečer je umrl en otrok na dušljivem kašlju, deset ur nato pa drugi vsled. Zastrupljenja krvi. Otroka sta bila poldrugo leto stara. Starši so imeli že tri zdrave sinove, ki so zdaj štiri, pet in šest let stari, ko sta prišla dvojčka na svet. Vest o tem čudnem porodu se je hitro razširila po vsem svetu. Od povsod so prihajali zdravniki in Vilbel ter ogledovali otroka. Ko sta bila dvoj-čka eno leto stara, je prišel neki im-presario s predlogom, naj se otroka razstavi. Mati je spremljevala otroke z impresarijem na potovanju. Obiskali so skoro vsa večja mesta v Evropi. Rodbina je zaslužila okoli 30.000 K, pravtolično pa baje tudi impresario. Pred par tedni je zbolel eden izmed otrok na dušljivem kašlju ter tudi umrl. Brezsmotreno tr-pinčenje bi bilo, živčnega otroka od trupla mrtvega operativno odrezati. Tako je ostal otrok zvezan s trup-lom, po katerem je neprenehoma tolkel, da se je končno onesvestil ter kmalu nato umrl.

* Neenakorodnost v vladarskih grobnicah. Kdor je obiskal grobnico pri kapucinih na Dunaju, je bil go-tovo opozorjen od spremljočega kapucina na krsto grofice Fuchs-ove, ki je kot edina »neenakorodna« do-bila med vsemi ondnotnimi visokostmi in člani cesarskega rodu zadnji počit-tek. Z ozirom na zadnje dogodke ne bo nezanimivo, izvedeti, kako se je to zgodilo. Grofica Fuchs-ova je bila dolga desetletja — ko je bila prej od-gojiteljica, pozneje družabnica — pri-jateljica cesarice Marije Terezije. In člani cesarske hiše so se morali na-vaditi, smatrati grofico za največjo zaupnico cesarice. Ko pa je grofica v šestdesetih letih osemdesetega sto-letja v visoki starosti umrla, je uka-zala Marija Terezija, naj jo polože v grobnico pri kapucinih, da ji bo tudi nekoč po smrti tako blizu, kakor ji je bila v življenju. S tem ukazom je seveda cesarica naletela na odpor rodbine in dvora, toda navzlic temu je cesarica zmagnala. Ni se ji pa po-srečilo, popolnoma izvesti svoj na-črt, da bi namreč položili krsto gro-fice na mesto, kamor naj bi pozneje tudi položili krsto cesarice. Morala se je zadovoljiti s tem, da so krsto grofice položili v neki skrit kot gro-bnice, kjer še danes leži. »Enakorod-ne« in »neenakorodne« razlikujejo tudi na drugih vladarskih dvorih. V svojih »Bilder aus der deutschen Vergangenheit« slika Freytag ne po-sebno lepe boje, ki so se vršili leta 1726. pri pogrebu morganatične so-proke vojvode Antona Ulrika saško-meiningenskega v rodbinsko grobnic-o. Pred kratkim umrlega vojvode Jurja II. meiningenskega so pokopali na javnem pokopališču rezidence, na-mesto v rodbinski grobnici njegovih prednikov tudi samo zaradi tega, ker je bil morganatično oženjen. Iz istega vzroka ne leži soproga pruskega kralja Friderika Viljema III., kneginja Liegnitz, ob strani svojega kraljev-skega soproga v kraljevski grobnici, marveč v neki oddaljeni, skriti dolini.

ARETACIJE . . .

Vsak dan se sliši o novih areta-cijah. V Mokronogu so aretirali viso-košolca Žgajnarja. Tega so imeli že na Dunaju zaprtega, a so ga izpusti-li, zdaj pa so ga novič prišli. Baje za-radi »jugoslovanskega dijaškega gibanja«. Ne vemo, koliko dijakov že imajo v zaporu, kajti vse se godi ja-ko skrivnostno, mislimo pa, da se bo navsezadnje le izkazalo, da je bil ves strah pred tem dijaškim gibanjem v sredi vrtel, od kraja ga ni nič bilo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Na jugu Avstrije.

Dunaj, 10. julija. V vladnih kro-gih se naglašja posebna potreba do-bro organizirane informacijske slu-žbe za južnoavstrijske dežele. V zad-njem ministrskem svetu je bila skle-njena znatna pomnožitev državne politične policijske organizacije ter dobrega zbora detektivov in konfi-dentov. Državna pravdnistva bodo dobila nalog, da strogo pazijo na po-litične članke jugoslovanskih listov. Konfiskacijska praksa se da po nazir-anju dunajskih krogov tem bolj brezobzirno izvajati, ker je parla-ment odgođen in se vladi ni treba bati neprijetnih kritik in težkoč.

Zasledovanje jugoslovanskih dijakov.

Inomost, 10. julija. Sem so do-speji z Dunaja policijski organi, da izvrše pri jugoslovanskih dijakih hišne preiskave.

Češko - nemška spravna pogajanja.

Děčín, 10. julija. Člani nemškega izvrševalnega odbora na Češkem so sklenili za 17. julija sklicati sejo, v kateri bodo samo konstatirali, da so nadaljna pogajanja nemogoča.

Atentator na Hohenburgerja.

Dunaj, 10. julija. Iz Kremsa po-ročajo, da je mizarski pomočnik Ne-guš, ki je pred dvema letoma posku-sil atentat na Hohenburgerja, in je bil obsojen na 7 let težke ječe, po-skusil v kaznilnici Stein včeraj sa-momor. Prerežal si je z nožem vrat. Izgubil je mnogo krvi, zato je nje-govo stanje precej opasno.

Vohuni.

Šibenik, 10. julija. Včeraj so are-tirali v Šibeniku tri uradnike tovar-ne za karbid. Osumljeni so, da so italijanski vohuni.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 10. julija. Začetkom seje se je prebralo cesarjevo zahval-no pismo za izrečeno sožalje. Nato je zbornica nadaljevala debato o refor-mi pristojbin. Govorili so razni opo-zicijski poslanci proti reformi.

Budimpešta, 10. julija. Nekateri opozicijski poslanci so vložili no-ve interpelacije zaradi dogodkov v Sarajevu.

Ordredbe za Bosno.

Budimpešta, 10. julija. »Az Est« priobčuje podrobnosti o korakih, ki jih je sklenil baje skupni ministrski svet, sledeče: Ob srbsko - črnogor-ski meji od izliva Save do Kotora naj se postavi strog vojaški kordon. V teh mejnih krajih bi se poverila ci-vilna uprava vojaškim poveljništvom. V teh krajih se naselijo nem-ški in madžarski Molonisti.

Bosanski sabor.

Sarajevo, 10. julija. Včeraj so se vršile zopet konference strank sa-borske večine, v katerih se je izrekla zahteva po zaključanju bosanskega sabora.

Režim v Bosni.

Sarajevo, 10. julija. List »Istina«, glasilo vladne srbske stranke, prin-aša članek, v katerem pravi: Skupni finančni minister Bilinski je pri na-stopu svojega urada zastopal načelo, da se da v Bosni vladati le v sporazumu z vsemi konfesijami. Minister vztraja na tem svojem stališču in tudi največji vplivi niso mogli tega stališča izpremeniti. Vemo tudi, da odobrava vladar to stališče. Če bi se poskušalo doseči, da Bilinski opusti to svojo dosedanje stališče, se bo javnost kaj hitro prepričala, da se v Bosni tudi po sarajevski katastrofi ne na vladati brez Srbov, še manj pa proti Srbom.

Škoda v Sarajevu.

Dunaj, 10. julija. Ekspozitura c. kr. trgovskega muzeja v Sarajevu poro-ča, da škoda v Sarajevu ni tako velika, kakor se je poročalo. Sara-jevska trgovska zbornica pa je se-stavila približno listo, glasom katere je priglasilo 129 oškodovancev skup-no škodo 2 milijonov kron. Manjši tr-go-vci bodo dobili, da zopet prično s svojimi trgovinami, podpore, za ka-tere pa je na razpolago prav majhna vsota.

Odpor v Bosni.

Dunaj, 10. julija. »Tagblatt« po-ro-ča, da so srbski kmeti v Bosanski Gradiški napadli voz, v katerem sta se peljala frančiškanski škof Garič in opat trapistov samostana Marija Zvezda. Voz so prevrnili. Oba sta padla iz voza in sta se poškodovala.

Ranjeni.

Dunaj, 10. julija. Rane gozdar-skega svetnika Pfoba, ki jih je dobil pri prvem atentatu, so težke. Naj-manj še 14 dni bo trajalo, da bo okre-val. Njegova žena, ki je bila tudi ra-njena, se čuti že boljše. Oficijal Reich je v domači oskrbi ter mu gre tudi že boljše.

Diplomatična akcija Avstrije v Srbiji.

Dunaj, 10. julija. O obliki in ob-segu diplomatskih korakov, ki jih namerava storiti Avstrija v Belgra-du, se oficijozno poroča: Avstrija bo Srbijo v najjužnejši diplomatski obliki pozvala, da podpira preiskavo, vsled katere bo mogoče izslediti krivce atentata v Sarajevu in jih kaznovati, in jo pozvala, da v bodo-če prepreči agitacijo iz Srbije, ki podpira presrbsko gibanje na tleh monarhije. Če bo Srbija odgovorila, da hoče respektirati pravice monar-hije v južnih deželah Avstro - Ogr-ske, je smatrati diplomatsko akcijo za uspešno in za končano. Avstrijski poslanik Giesl bo še ta teden izrazil srbski vladi želje avstrijskega kabi-neta.

V Belgradu ne bo intervncije!

Dunaj, 10. julija. »Neues Wiener Tagblatt« prinaa sledečo oficijaino izjavo:

V situaciji, ki jo je rodil atentat v Sarajevu, se ni zgodila nobena iz-prememba. Samo ob sebi umevno je, da pripravljaj naša monarhija s po-polno mirnostjo vesele in s skrajno vestnostjo vsak sklep in da mora vsak sklep naravno šele dozoreti predno se izvede. Ker ob te uri pre-iskava s sarajevskimi atentati še ni končana, je treba vsa poročila o sko-rajšnji diplomatski akciji v Belgra-du označiti kot popolnoma brez pod-lage. Grof Berchtold je predložil ce-sarju v lšlu sklepe skupne ministrske konference. Danes je mogoče samo to reči, da so se ti sklepi tikali, kakor se je svoj čas oficijozno poročalo, samo notranji reform v Bosni.

Male države.

Bruselj, 10. julija. Obisk kralja Alberta v Bernu je smatrati kot pred-hodnik trgovinsko - političnega pri-blizanja, ki se naj pozneje raztegne tudi na Holandsko in skandinavse dežele. Gre za zvezo vseh malih drž-av za skupno varstvo svojih poli-tičnih in gospodarskih interesov.

Vstaja v Ulstru.

London, 10. julija. V Ulstru bodo danes proklamirali provizorično vlad-o ter zahtevali, da Anglija pokliče vse svoje uradnike iz Ulstra.

DOGODKI NA BALKANU.

Bojkot Avstro - Ogrske.

Belgrad, 10. julija. Srbski listi pozivljajo neprestano na bojkot Av-stro - Ogrske. »Tribuna« zahteva, da ne sme noben Srb obiskovati avstro-ogrskih kopališč in tudi ne sme kli-cati avstrijskih zdravnikov. Privatna inicijativa lahko mnogo stori v tej smeri. Država in oblasti se v to ni-majo mešati.

Belgrad, 10. julija. Bojkot av-strijskih izdelkov se širi. Listi napa-dajo upravo srbske paroplovne druž-be, ki je sklenila naročiti nove ladje pri ogrski ladjedelnici »Danubius«. Vlada se trudi ustaviti bojkotno gi-banje.

Dunaj, 10. julija. Belgradsko ča-sopisje nadaljuje ostro kritiko razmen na avstrijskem slovanskem jugu ter agitira za bojkot avstrijskega blaga. V posameznih belgradskih trgovinah so zapodili tudi češke agente, češ, da naj gredo v Zagreb, Mostar in Sara-jevo k onim, katere so nahujskane tolpe oropale.

Srbski kmetovalci pridejo v Avstrijo?

Belgrad, 10. julija. Poljedelsko ministrstvo je odredilo razdelitev kredita 20.000 dinarjev, da se pošlje večje število mladih srbskih kmeto-valcev na Češko, Kranjsko (?) in Hr-vatsko, da se izpopolnijo v poljel-stvu, živinoreji in sadjarstvu. Ti mladi kmetovalci bodo že pričetkom prihodnjega meseca odpotovali.

Srbija.

Belgrad, 10. julija. Na pojutrišnji Petrov dan bo srbski regent Alek-sander pomilostil mnogo obsojenih političnih in drugih zločincev.

Srbska cerkvena avtonomija.

Dunaj, 10. julija. Listi poročajo iz Sarajeva, da je zadnja ministrska konferenca v principu sklenila su-spendirati srbsko cerkveno avtono-mijo.

Črnogorski princ Peter.

Petrograd, 10. julija. Črnogorski princ Peter in črnogorska princesa Vera sta dospela v Petrograd.

REVOLUCIJA V ALBANIJL

Rim, 10. julija. Iz Drača poroča-jo, da so vstaji zasedli Berat. Epirci so zasedli zopet vse one pokrajine, ki so jih svoj čas zapustili.

Dunaj, 10. julija. Iz Londona po-ročajo, da nameravata Avstrija in Italija storiti skupne korake v Alba-niji, ker se je vsak drug način izkazal kot nemogoč. Na Dunaju se te vesti dementiralo.

Narodna obramba.

V Kočevju se je po prizadevanju gosp. dr. Rajha oživila Ciril - Metodova podružnica ter si izvolila sledeči odbor: predsednik gosp. dr. St. Rajh; podpredsednik knjigovodja gosp. Slavko Boh; tajnik odvetniški koncipijent gosp. dr. Josip Klepec; namestnik želez. uradnik g. I. Robavs; blagajnik prof. gosp. Iv. Polovič; namestnik gostilničar gosp. Josip Beljan. Oživila podružnica priča, da se je začel slovenski življenjski v Kočevju zopet krepko dvigati.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Trije mladi rokovanjci. Jernej Ambrožič, 18 let star, iz Gorij, brez stalnega bivališča, Metod Rotar, 19 let star, iz Pristave in 18letni Albert Novak, iz Retenja, so bili po poklicu delavci. A za resno delo jim ni bilo mar, zlasti prva dva sta se že od 3. svečane t. l. brez opravila in dela po Kranjskem okoli potepala, in živela le od tatvin. Glava te družbe je bil že večkrat radi tatvin kaznovani Ambrožič, ki je s svojimi tovariši, zlasti z Rotarjem izvršil na raznih krajih državne tatvine. Nič manj, kakor 29 strank je bilo po teh uzmovcih jako občutno prizadetih, zlasti če se pomisli, da sta prva dva pokrada čez 800 K gotovega denarja, ne vstetih vzetih raznih žepnih ur, verižic, prstanov itd. V noči na 19. marca t. l. sta Jakobu Sodja na Rečici vzela za 36 K cigaret in za 27 K smodk. Da so pa ti tički skrbeli tudi izdatno za svoje želodce, je razvidno iz raznoterosti ukradenega blaga, kajti izmaknili so večje množine prekaljenih klobas, svinjine, kruha, jajc itd. Kako drzno sta Ambrožič in Rotar pri tatvinah postopala kaže slučaj, ki se je vršil dne 5. svečane t. l. pri Janezu in Mariji Poklukar v Grabčah. Da sta lopova zamogla nemoteno krasti, sta vrata sobe, kjer sta se nahajala zakonska Poklukar, prevezala z verigo in vrvo, in predno sta v veži zaklenjeno skrinjo s silo odprla, grozila Janezu Poklukarju, da je prišla njegova zadnja ura in da bo glavo izgubil, če ne da ključa od skrinje. Tu sta pobrala 20 K gotovine in 2 hranilni knjižici z vlogo 464 K 83 v. Obdolženci le deloma tatvine priznavata, deloma jih taje. Najmanj udeležen je bil Albert Novak, ki se je udeležil le pri nekaterih manjših tatvinah s svojima tovarišema. Sodišče je vporabilo polno svojih kaz. zakonov pri Jerneju Ambrožiču in mu prisodilo 4 leta težke ječe, po prestopu kazni se bo pa oddal v prisilno delavnico. Matevž Rotar, ki še dosedaj ni bil kaznovan, bo sedel 19 mesecev v težki ječi. Albert Novak pa je bil obsojen le na 1 teden zapore, h kateri kazni mu je bil zaračunan preiskovalni zapor, na kar je bil izpuščen.

Nepoboljšljiv nasilnež. Že večkrat kaznovani Andrej Stare, delavec v Kamniku je zaradi nasilstva komaj prestal svojo 5mesečno kazen, a že ga je zadela zaradi enakega hudodelstva ostrijša kazen. Stare je na kolodvoru v Kamniku razgrajal in nadlegoval občinstvo. Za svarjenje stražnikovo se ni zmešal, končno ga je moral ta aretovati. V tem hipu je pa stražnika prijel za prsa in ga sunil s pestjo. Ko mu je hotel dati verižico okoli rok, je obdolženec zamahnil proti njegovim ustam, in ker se je ta udarcu izognil, zadal ga je na lice, da je še drugi dan bil otečen in čutil bolečine. Med potjo na občinski urad ga je večkrat skušal spodnesti in ga na tla spraviti. Obdolženec skuša vse utajiti. Obsojen je bil na 1 leto težke ječe, katero kazen je takoj nastopil.

Neopravičeno domnevanje. Brata Jožef in Franc Hafner, prvi delavec, drugi lišapec v Vodicah, sta prišla dne 7. majnika t. l. pozno zvečer namo Bergantovega posestva v Polju v namenu pretepti Ivana Berganta, na katerega je bil Jože Hafner jezen, misleč, da ga je ta pri neki rabbi oklofotal. V to svrhu je bil Jože oborožen z bičevnikom. Ko stopita na dvorišče, je domači pes zalajal. Iz radovednosti stopi Janez Bergant iz hleva pogledat kaj da je, in ko ničesar ne zapazi, se vrne nazaj na svojo ležišče. A takoj je čutil, da stopa nekdo za njim, in nič drugega sluteč, tiščal je vrata, da zabrani vstop. Ker sta pa brata Hafner od zunaj odpirala duri, mu ni bilo moč vstopa v hlev zabraniti. Med tem, ko je ostal mlajši brat France od zunaj, je skočil Jože v hlev, ter začel z bičevnikom odrhati po Janezu Bergantu, kateremu se je posrečilo skočiti iz hleva ter pobegniti. Brata le deloma dejanje priznata. Sodišče je odmerilo Jožetu Hafnerju 6 mesecev

težke ječe, bratu Janezu pa 2 meseca ječe.

Gospodarstvo.

— Državni premogokopi. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da namestnik ministrstva za javna dela nakupiti več privatnih premogokopov. Baje se že pogaja z Lappovimi premogokopi v Škalah pri Velenju in v Zabukovci na Spodnjem Štajerskem. Pogajajo se o ceni.

— Bolgarsko - francoski zavod za zemljiški kredit. Iz Sofije poročajo, da je končano pogajanje za ustanovitev banke za zemljiški kredit. Banka bo ustanovljena s soudeležbo francoskega kapitala z akcijskim kapitalom 20 milijonov frankov.

— Važno za trgovce, ki imajo trgovske zveze na Ogrskem. Novi ogrski civilnopravni red je onemogočil izvršitev avstrijskih sodb na Ogrskem na ta način, kakor je bilo to urejeno doslej. Med avstrijsko in ogrsko vlado pred kratkim sklenjena pogodba o izvršilni pravni pomoči ne omogočuje več navedbo avstrijske fakturirane in knjižne podsodnosti kot reciprocitete podsodnosti proti ogrskim dolžnikom, vendar pa se je s tem, da se je za avstrijsko pravo novou ustvarila podsodnost za blagovne terjatve trgovcev ter da se je podsodnost kraja izpolnitve modificirala na način, primeren ogrskemu pravu, ustvaril nadomestek za podsodnosti, ki jih je doslej avstrijski kupčijski svet najraje navajal proti neplačujočim ogrskim dolžnikom. Ta nadomestek nudi možnost, da se morejo pravde proti ogrskim dolžnikom kakor doslej v Avstriji izvesti. Kakor znano, so nove procesualne določbe v avstrijsko pravo že uvedene s cesarsko uredbo z dne 1. junija 1914, drž. zak. št. 118 (novela o razbremenitvi sodišč, člen IV.). Odslej se bodo torej tožbe na ugotovitev obstoja ali neobstoja kakšne pogodbe, na njeno izpolnitev ali razveljavljenje kakor tudi na odškodnino radi neizpolnitve ali radi nepopolne izpolnitve mogle vložiti pri sodišču kraja, v katerem je po dogovoru strank izpolniti pogodbo. Taki dogovori morajo biti z listinami dokazani. Potemtakem bo najvažnejši pogoj za to, da se more porabiti avstrijska podsodnost izpolnitve, dejstvo, da se vsako posamezno naročilo, naj je že posredovano po potniku ali pa naj izhaja neposredno od naročnika, izvrši v pismeni obliki in obsega jasno, od naročnika ali za to z listino pooblaščen osebe lastnoročno podpisano klavzulo, po kateri je pogodbo naročniku izpolniti pred sodiščem kakšnega izrecno označenega avstrijskega kraja. Dalje bodo na podlagi podsodnosti za blagovne terjatve trgovcev mogli protokolirani trgovci radi svojih terjatev iz prodaje, izvršene v obsegu njih trgovine, v teku dveh let od zadnjega naročila tožiti ogrske trgovce (protokolirane ali neprotokolirane) tudi pred sodiščem kraja svoje trgovine, če bodo mogli z listinami dokazati tako kot podlaga terjatve službe naročilo, kakor tudi dejanski prevzem blaga. Tudi v tem primeru je potemtakem treba za to, da se mora porabiti ta podsodnost, imeti za vsako posamezno naročilo pismeno, od ogrskega odjemalca lastnoročno podpisano naročilo. Ker pa se tu zahteva tudi lastnoročno po odjemalcu podpisano železniško ali poštouredno prevzemno potrdilo, bo treba avstrijskemu trgovcu, oziroma spediterju, natančno preiskati, če je tudi to prevzemno potrdilo podpisal imetnik kupčije sam. Bati pa se je, da bodo ogrski odjemalci izdajali njih listin, ki so potrebne za ustanovitev podsodnosti kraja izpolnitve, kakor tudi podsodnosti za blagovne terjatve trgovcev, stavili ovire nasproti in se prizadevali, pridržati doslej običajni način, po katerem praviloma naročilnih listov niso popisovali. Le s tem pa, da avstrijsko trgovstvo postopa složno in skupno in blagovnih dobav ne efektuirajo drugače, kakor na podlagi pravilno izdanih naročilnih listin, bo moči doseči, da podsodnosti, omogočene po pogodbi z Ogrsko, dobe praktično vrednost, da bodo torej nanovo uvedene, oziroma modificirane podsodnosti tudi v resnici nudile primeren nadomestek za ne več uporabljive prejšnje podsodnosti. V lastnem interesu avstrijskih trgovcev je torej, da blagovnih dobav ogrskim kupovalcem ne efektuirajo nikdar drugače, kakor na podlagi pismene in od kupovalca podpisane klavzule, oziroma izpolnitve na kakšnem določenem avstrijskem kraju, oziroma le na podlagi po potniku dobljenega, to klavzulo obsegačnega naročilnega pisma, ali naposled na podlagi po ogrskem kupovalcu lastnoročno podpisanega naročilnega pisma ob skrbi za to, da dobe lastnoročno podpisano prevzemno potrdilo.

Prečitane časopise v šentjakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

Zahvala.

Podpisani krajni šolski svet izreka tem potom najtoplejšo zahvalo preblagorodni gospe Albin Višnikar za velikodušen dar dvesto kron, ki jih je blagovolila podariti tukajšnji šolarski in učiteljski knjižnici na željo svojega rajnega prebлага gospoda Franceta Višnikarja, c. kr. višjega sodnega svetnika v pokoj.

Krajni šolski svet v Sv. Križu pri Litiji, dne 20. junija 1914.

IVAN OVEN, načelnik.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 7. julija: Ana Dolorenza, hči sprevednika, 3 ure, Poljanska cesta 15. — Marijan Travnik, sin služkinje, 3 ure, Hradeškega vas 64.

Dne 8. julija: Franja Podražaj, žena posestnika, Krakovska ulica 27.

Dne 9. julija: Ivana Selan, hči posestnika, 13 dni, Črna vas 31.

V deželni bolnici.

Dne 4. julija: Terezija Vovk, čevljarjeva vdova, postrežnica, 63 let. — Ivan Homec, mestni ubožec, 66 let.

Dne 7. julija: Neža Ovičaj, delavka tobačne tovarne, 66 let. — Viktor Stare, sobni slikar, 54 let.

Dne 8. julija: Marija Lebez, žena delavca, 20 let. — Marija Jamnik, dinarica, 77 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Na zdravje! bralcev ponavljamo: pristni dobite obe preizkušeni reelni sredstvi: Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z oblastveno naravno besedno znamko »Elsa - fluid« in prebavo pospešujoče žlečno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varnostno besedno znamko »Elsa kroglice«, ako svoje naročilo naslovite tako - le: Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 238 (Hrvaško). Ti iz prirodnih zdravilnih rastlin napravljeni izvrstni domači sredstvi sta tudi ceno. — 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida stane franko na vse kraje 5 kron, medtem ko stane 1 zavitek s 6 steklenicami Fellerjevih pristnih rabarbarskih kroglic z znamko »Elsa kroglice« franko na Vašo pošto za 4 K.

Bergerjeva med. in hig. mila iz tvornice G. Hell & Komp., Opava in Dunaj, I. Helierstorferstrasse 11-13 uživajo svetovni sloves. Namesto trdega Bergerjevega kotranovega mila se rabi enako koncentrirano Bergerjevo tekoče kotranovo milo proti luskinam na glavi in v bradi in kot pomoček za rast las. Cena steklenici 1 K 50 v. Samo pristno s podpisom firme G. Hell & Komp. Po vseh lekarnah in drogerijah.

NI vso eno pod kakšnim imenom zahtevate jušne kocke! Najboljšo repko govejo juho zahtevajte in dobite povsod pod imenom GRAF[®] kocke. Prosim, pazite na oznak: zelena progica (5 h) z grofovsko krono in besedo »GRAF«. To so pristne kocke za govejo juho. 2671

V zvezli s XVI. glasbenim počitniškim tečajem (državni izpit) Kallserjevih glasbenih šol na Dunaju bo imel znani glasbeni pedagog Maks Battke iz Berlina tritedenski metodični tečaj za šolsko petje, primavista, vzgajanje posluha in glasbeni diktat. Prospekte dajo glasbene šole Kaiser, Dunaj VII. Halbgasse 9.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 10. julija 1914

Naložbeni papirji.	Denari	Blagova
4% majeva renta	80 60	80 80
4 2/3% srebrna renta	84 —	84 20
4% avstr. kronska renta	81 25	81 45
4% ogr. kronska renta	79 20	79 40
4% kranjsko dež. posojilo	90 75	—
4% k. o. češke dež. banke	85 75	86 75

Srečke.	415 —	425 —
Srečke iz l. 1860 1/2	680 —	700 —
„ 1864	287 —	297 —
„ tiske	280 50	289 —
„ zemeljske I. izdaje	238 —	248 —
„ II.	223 50	233 50
„ ogrske hipotečne	453 —	464 —
„ dun. komunalne	487 —	497 —
„ ljubljanske	57 50	60 50
„ avstr. rdeč. križa	49 75	53 75
„ ogr.	26 25	30 25
„ bazilika	23 50	27 50
„ turške	218 50	211 50

Dolnice.	399 50	400 —
Ljubljanske kreditne banke	586 25	587 25
Avstr. kreditnega zavoda	499 50	500 50
Dunajske bančne družbe	76 25	77 25
Južne železnice	663 75	664 75
Državne železnice	781 —	782 —
Alpine-Montan	279 —	280 50
Češke sladkorne družbe	264 50	265 50
Zivnostenske banke	—	—

Valute.	11 42	11 46
Cekini	117 90	118 10
Franki	95 90	96 10
Lire	95 60	95 80
Rubliji	251 62	252 62

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 10. julija 1914.		
Termin.		
Pšenica za oktober 1914	za 50 kg	12 85
Pšenica za april 1915	za 50 kg	13 01
Rž za okt. 1914	za 50 kg	9 30
Oves za oktober 1914	za 50 kg	7 66
Koruzi za julij 1914	za 50 kg	7 28
Koruzi za avgust 1914	za 50 kg	7 40
Koruzi za maj 1915	za 50 kg	7 17

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 766 mm

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9.	2. pop. 9. zv.	735.6 737.2	22.2 15.0	sr. svzh. sr. zah.	del. jasno oblačno
10.	7. zj.	737.5	13.4	sl. jvzh.	oblačno

Srednja včerašnja temperatura 17.39. norm. 1961. Padavina v 24 urah mm 2.7.

Kupijo se večje množine vsakovrstnega

trdega žaganega lesa.

Možino, mero in ceno franko vagon pod „Oreh, češnja, hrastka/2674“ na upravn. »Slov. Narod«. 2674

Učenko

13-14 let staro, močno, s primerno izobrazbo, sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom in zalogo tobaka

Vencelj Arko, Senožec. 2677

Sprejme se

kontoristinja

ki je zmožna popolnoma samostojnega knjigovodstva. Vstop se lahko vrši takoj. 2675

J. Krašovic, Žalec.

V gradu „Brinje“ na Grosupljem je oddati še eno lepo, meblvano

poletno stanovanje.

Več se izve pri lastniku g. Ign. Valentinčiču v Ljubljani, Dunajska cesta 29. 2680

ZAHVALA. Za prijazne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega iskrenoljubljenega soproga in dobrega očeta, oziroma starega očeta, brata, svaka, tasta, strica in bratranca, gospoda Andrej Kmeta nadučitelja v pokoju se nam ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti, zato naj sprejmejo srčno zahvalo tem potom tudi vsi oni, ki so dne 5. t. m. spremili blagopokojnega na kranjsko pokopališče. Posebej se zahvaljujemo vsem darovalcem krasnih vencev, preč. duhovščini, vsem, ki so nam stali v bridkih urah ob strani, zlasti gosp. učit. Vil. Rusu, ter vsem sorodnikom, znancem in stanovskim tovarišem, ki so prihiteli v velikem številu iz daljnih krajev, dalje polnoštevilnemu učiteljskemu zboru iz Cerkelj pod vodstvom gosp. nadučit. Jos. Lapajneti, ki je pripeljal zadnje pokojnikove učence k pogrebu, sl. »Narodni čitalnici« v Kranju za častno spremstvo z zastavo, predvsem pa čitalniškemu pevskemu zboru in gg. učiteljem pevcev za pretresujoči žalostinki. Še enkrat vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala! Kranj, dne 9. julija 1914. 2679 Žalujoča rodbina A. Kmetova.

1914 Slovenski vsesokolski zlet 1914 Vseh vrst blago za kraj članov in članic Sokola, kakor tudi za naraščaj, dalje vse v to svrhu spadajoče potrebščine: čepice, srajce, telovadni jopiči, hlače in čevlji, naši i. t. d. se dobijo natanko po predpisih slovenske in češke sokolske zveze pri tvrdki A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Težke kite spletajo dame, ki sistematično negovanje las in glave smatrajo za sveto dolžnost. Obžalovanje izginele krasote ne priključa niti laska. Na Vas je leželo, da za časa skrbite za ohranitev najlepšega krasa, prekrasnih las. Zaupajte popolnoma sloviti dr. Dralleja brezovi vodi za lase. Rabite jo redno in radujte se nad nje poživljalnim učinkom na rasti las. Lasje Vam bodo polni in voljni izginje pa Vam prihlaj, srbenje in izpadanje las. Srečni boste ob občutku, da ste si kvas las ohranili z dr. Dralleja brezovo vodo, ki jo hvalijo in priporočajo zdravniki in laiki. Pristna dr. Drallejeva brezova voda se dobiva v vseh zadelnih trgovinah po K 250 in 5—. Dralle, Hamburg in Podmokli.

Med zlatorumen, trčan, zjamčeno čist, v delcih 4 1/2 kg vsebine, razpošilja po K 8-50
Cobelarstvo Iliraka Bistrica.

Krepak deček

zdrav, iz dobre družine in z dobrim odpuštnim spričevalom
sprejme se za učenca
v špecerijski trgovini **Leopolda Jenke**
v **Bevcu.** 2663

Edina primorska tovarna dvokoles **„TRIBUNA“**
Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar Gorup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. BATJEL

Gorica, Stolna ulica št. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franke.

Pristen dober brinjevec

se dobi pri **L. SEBENIKU** v Spod. SIŠKI.

Konfekcijska trgovina

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo št. 19

sprejme 2648

prodajalko.

Izurjene v konfekciji imajo prednost
Pismene ponudbe je poslati na trdiko.

Ail je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

meški eslabelosti?

Velezamiv opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripoznano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83. (Ffo.)

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvane ojačila itd.), mi bodo po prečitjanju mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksmplarov. 4563

ancio-novak ljubljana

Čevlji za gospode in dame.

Odličnost v kvaliteti in oblikah.

Selenburgova ulica 7
(nasproti c. kr. glavne pošte).

Cene:

K 12.50

K 16.50

Proda se lep, čvrst cesarski

ŽREBEC

9 let star, 168 cm visok in 2 m dolg, dober za lahko in težko vožnjo, po ugodni ceni. Več se izve pri **Luziji Kurent, Sevnica, Stajersko.** 2666

Brivnico

kupim na Štajerskem, Gorenjskem, Dolenjskem, Notranjskem ali Istri in Dalmaciji. 2657

Točne ponudbe z označbo prometa in cene se prosijo pod šifro „Samostalnost“, Zagreb, poste restante 9.

Sprejme se

blagajničarka

za kolodvorsko restavracijo v St. Petru na Krasu. Nastop takoj.

Prednost imajo one, katere so v tej stroki že delale, ali pa trgovinski tečaj, in znanje kontrolne blagajne.

Novo! 30—40 Novo!

vagonov ledu

iz Mengiških pivovarniških ledenic v Ljubljani, Metelkova ulica št. 13 in v Šiški, restavracija „Vega“ je v vsaki množini 2331

na prodaj.

Cena do 100 kg 1 K 60 v, za 100 kg dostavljeno na dom v Ljubljani. Pri večjem odjemu ali pri oddaji iz ledenice cena po dogovoru z lastnikom

ANTON MAVER

posest. restavracije Vega, Sp. Šiška 26.

Sidro-Thymol-mazilo

za lahke doškodbe (rane, nezaceljene rane in opekline. Doza K — 80.

Sidro-Liniment. Capsici compos.

Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller

Bolečine olajšuje mazilo za prehlajenje, reumatizem, trganje po udih, itd.

Steklenica K — 80, 1.40, 2.—

Sidro-Albuminat-železna-tinktura

Za malokrvnost in bledico.

Steklenica K 1.40.

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno v

Dr. Richter-jevi apoteki „pri zlatem levu“, Praga I, Elisabethstrasse 5.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

Slavno občinstvo

se vljudno obvešča, da je naša tovarna, ozir. družba na Dunaju, kakor v Nemčiji, na Angleškem itd. zastopana za Kranjsko, edino po trdki

A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica 5.

Nihče ni tedaj upravičen, in naj si bodi kdorkoli, se izdajati v svrhu reklame za našega zastopnika, tudi nimamo z nikomur drugim na Kranjskem kupčijskih zvez, kakor z omenjeno trdiko. Prosimo torej slav. občinstvo se v vseh slučajih, kjer se gre za naš svetovnoznani izdelek „Angelj“ ozir. „Glas svojega gospoda“, obrniti na zgorajšno, od nas pooblaščen trdiko, katera se bode gotovo potrudila vsem zahtevam najbolje ugoditi. Na Dunaju, dne 7. julija 1914.

2665 Avstrijska gramofonska družba na Dunaju.

Nobena družina brez aparata „Gramola“

Prvovrsten samoigralni godbeni stroj z nedoseg. reprodukcijo. Zahtevajte takoj cenik.

A. RASBERGER, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

Edina tovarniška zaloga pristnih gramofonov in umetniških gramofonskih plošč na Kranjskem.

Kolosalna izber!

Lastna delavnica za popravilo vseh vrst gramofonov in drugih godbenih strojev, če se isti bli pri meni kupljeni ali ne.

Zastopnik avstr. gramofonske družbe na Dunaju i. t. d.

Ceniki zastopni in franke.

3513

! Začetniki !

Grško, latinsko, francosko, angleško, nemško, italijansko 2577
„ po zelo nizki ceni. “
Marija Stanič, Kraljeva ulica 4/L.

Postrežba točna! Cene solidne!

Prva največja domača in eksportna trdka! Zalagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobranec itd

Glavni zastopnik največjih tovarn ur v Svici Priporočeno najboljšo

Svickarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd. Najboljšeje zaloge britanskih in drugih uraznov, uhanev, verižic, zapustate itd. Namerno orožje. — Kranjski zastopnik in urben št. št.

„ Najnovejši cenik brezplačno. “

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specijalni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Velika izbira!

Solidna postrežba!

Tovarniško poslopje

obstoječe iz obširnih delavnic, pisarne, skladišč itd. z bencin motorjem, lastno električno lučjo in parno centralno kurjavo, pripravno za vsako obrt, se pod zelo ugodnimi pogoji in za nizko ceno v celoti ali deljeno prodaja oz. odda v najem. — Istotam so naprodaj tudi različni stroji, modeli in orodje za cementne izdelke. — Natančne pojasnila daje lastnik

Jos. Tribuč na Glincah.

Nobena varnostna odredba ne brani nikogar pred smelimi tatvinami.

Delčnost je torej vsakega, braniti svoje imetje

z zavarovanjem zoper vlomsko tatvino

katero pod zelo ugodnimi pogoji sklepa in na vsa vprašanja z obratno pošto odgovarja 2147

Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.